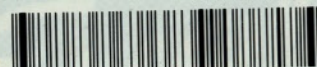

Celje - skladišče

D-Per

214/1967

1119670719,11

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

Leto XI
8. 6. 1967
St. 11

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

DOBRODOŠLI!

1. junija je svet Inštituta EMO s svojim sklepom potrdil predloge upravnega odbora tovarne za takojšnjo priključitev inštituta tovarni. S svojim sklepom je nato to priključitev še istega dne potrdil tudi naš centralni delavski svet. 1. junija letos je torej Inštitut EMO prešel ponovno v organizacijski okvir naše tovarne. Tega dne se je naš kolektiv povečal za 63 članov, nekateri med temi pa so se v tovarno pravzaprav le vrnili.

Brez obzira na naziv in organizacijo, delali smo končno vedno pod isto streho in s skupnim ciljem. Brez dvoma spremembo v organizaciji bolj občutite člani kolektiva inštituta, kot pa mi v tovarni, ki pravzaprav nismo imeli nikoli občutka, da je inštitut neka organizacija izven tovarne. Zato članom kolektiva inštituta še posebej iskrena dobrodošlica – želimo vam pri Vašem delu obilo zadovoljstva in delovnih uspehov na naši skupni poti.

E. O.

PRIPRAVE ZA PRIHODNJO SEJO UPRAVNEGA ODBORA

Kot je znano ima upravni odbor svoje redne seje vsak drugi četrtek. Tako bo šesta redna seja upravnega odbora dne 8. junija 1967. Po predlogu dnevnega reda bo na tej seji obravnavan osnutek pravilnika za racionalizacije. Ta pravilnik je bilo treba izdelati po sklepu delavskega sveta, ker je dosedanji pravilnik, ki je še v veljavi, zastarel. Potem, ko bo upravni odbor sprejel osnutek tega pra-

vilnika, bo ta na vpogled kolektivu ter končno sprejet na prihodnjem zasedanju delavskega sveta, ki bo predvidoma v drugi polovici junija.

Na šesti redni seji bo upravni odbor obravnaval še vključitev kriterija D9 v analitično oceno delovnih mest, analitično oceno delovnih mest v oddelku oljnih peči ter drugo tekočo problematiko.

Dragi tovariš Tito

Ob Tvojem 75. rojstnem dnevu, ko obhajamo tudi mi svoj praznik, Ti iskreno čestitamo z željo, da bi nas še dolgo vodil po poti socialistične izgraditve in miru v svetu.

Mladina delovnega kolektiva
EMO — Celje

ZADNJA VEST — ZADNJA VEST — ZADNJA VEST — ZADNJA

DIETNA MALICA TUDI PONOČI — STOP

NIC VEČ SKISANE JUHE — STOP

SADJE IN JOGURT NAPRODAJ V NOVI KANTINI — STOP

ODDELEK ZA DRUŽBENI STANDARD EMO

ZADNJA VEST — ZADNJA VEST — ZADNJA VEST ZADNJA

RAZPRAVA O RESOLUCIJI

Ta čas poteka javna razprava o resoluciji sedme plenarne seje CK Zveze komunistov Slovenije. To je razprava, ki zadeva ob konkretne probleme in naloge v organizacijah Zveze komunistov in delovnih kolektivih.

Poleg tega je bila prva seja članov občinskega komiteja ZK v Celju, na kateri so konstituirali komisije ter se pogovorili o akcijskem programu do oktobra letos.

M. Božič

VESTI IZ KOMUNE

Franc Rojšek-Jaka novi predsednik ZZB NOV

Pred dnevi je bila seja članov predsedstva občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV v Celju, na kateri so ocenili proslavo ob proglasitvi domiciila Drugi grupi odredov, hkrati pa potrdili kadrovske spremembe v vodstvu občinske organizacije. Proslava 25-letnice Druge grupe odredov je lepo uspela in prav zaradi tega se občinska organizacija Zveze združenj borcev NOV v Celju zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali k njeni odlični organizaciji, izvedbi in podobno. Izredno veliko število obiskovalcev je imela tudi spominjska razstava, posvečena politkomisarju Druge grupe odredov, narodnemu heroju in državniku, Dušanu Kvedru-Tomažu. Razstavo si je ogledalo blizu 10.000 ljudi, kar je svojevrsten rekord.

Glede na to, da je dosedanji predsednik občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV, Jože Jošt prosil za upokojitvev in s tem za razrešitev odgovorne funkcije v organizaciji, so za novega predsednika izbrali Franca Rojška-Jako, narodnega heroja in znanega družbenopolitičnega delavca.

Križem kražem po Celju

Ceprav je z izvolitvijo polovice novih odbornikov in seveda predsedstva celjske občinske skupščine nastala pomembna prelomnica, v delu ni čutiti zastoj. Do majhnega predaha je prišlo le v delu svetov, in še to za kratek čas, kajti te dni so že prve seje članov novoizvoljenih svetov pri Skupščini občine Celje, na katerih obravnavajo dosežanje delo teh organov ter prve naloge. Kot vse kaže, bo v sredini junija tudi druga skupna seja članov obeh zborov celjske občinske skupščine.

V tem času pa je prišlo do nekaterih sprememb v organizaciji upravne službe celjske občinske skupščine. S preselitvijo matične službe, zatem prijavne in odjavne službe, službe za potna dovoljenja in prometne službe iz Gregorčičeve ulice številka 5 v poslovno Narodnega doma Trg svobode 9, je bila izvršena koncentracija vseh ob-

činskih upravnih služb. Ta preselitev pa je terjala tudi nekatere notranje premike. Tako so zlasti zdaj uveljavili pravilo, da naj imajo službe, ki imajo več opravka s strankami, svoje delovne prostore v pritličju oziroma nižjih nadstropjih poslopja celjske občinske skupščine, vse ostale pa v višjih. Zapomniti pa si velja, da je odslej matična prijavna in odjavna služba, služba potnih dovoljenj in prometa v Narodnem domu in ne več v Gregorčičevi ulici številka 5.

Mladinski pevski festival

Prvi štirje junijski dnevi so v Celju minili v znamenju mladinskega zborovskega petja. Celje je tokrat že sedmič zapored pripravilo festival mladinskega zborovskega petja. Na tej veliki manifestaciji je sodelovalo 19 jugoslovanskih in 5 inozemskih mladinskih zborov iz Avstrije, Češkoslovaške, Madžarske, Sovjetske zveze in Zvezne republike Nemčije. Hvaležna je ugotovitev, da so tuji zbori skupaj z domačimi nastopili tudi v drugih krajih in povsod doživeli lepe sprejeme.

V okviru festivalskih prireditvev je bilo še dvodnevno posvetovanje glasbenih pedagogov. Tudi ta strokovni pomenek je imel mednarodno obeležje. In končno ne kaže prezeriti mednarodne razstave učnih knjig in priročnikov za glasbeni pouk.

Festival je uspel in tako je Celje znova pridobilo na ugledu. Bilanca te prireditve pa so trije tekmovalni nastopi, trije mednarodni koncerti v Celju in 10 koncertov mladinskih zborov (tudi inozemskih) v bližnji in daljnji celjski okolici.

Novi lapidarij

V okviru četrtega kolokvija članov Arheološkega društva Slovenije je celjski Pokrajinski muzej izročil namenu nov lapidarij. Po svoji ureditvi — v kleti Stare grofije — sodi prav gotovo med najlepše pri nas. Tu je zdaj urejenih nekaj nad sto kamnitih spomenikov, ostale pa bodo razporedili na prostem.

Naj vas ob tej priložnosti vprašam — ali poznate celjske muzeje, ste že bili v Muzeju revolucije, ste videli razstavne prostore v Starem piskru in kako je z obiskom v Pokrajinskem muzeju? Če ste morda pozabili na te ustanove, jih ob priložnosti obiščite. Ne bo vam žal!

AKTUALNI KOMENTAR

Zunanjetrgovinska menjava ne zadovoljuje

IZVAJATI REFORMO — POMENI IZVAZATI!

IZVOZ V SFRJ VEČJI ZA 2,3 — UVOZ ZA 11 Odstotkov.

Podatki o gibanju blagovne menjave z inozemstvom v prvih štirih mesecih tega leta kažejo precejšnje zaostajanje izvoza za uvozom, posledica tega pa je povečanje zunanje trgovinskega deficita. Izvoz se giblje pod planiranimi okvirji, medtem ko uvoz te okvire znatno presega. Tako je po podatkih izvoz v obdobju januar — april tega leta večji od izvoza v istem obdobju lani samo za 2,3 odstotke, medtem ko je uvoz večji kar za 11 odstotkov. Zanimivo je pripomniti, da je bil uvoz v aprilu 1967 za 18 odstotkov večji od uvoza, doseženega v istem mesecu preteklega leta. Tako je bil aprilski uvoz blaga po količini in vrednosti eden največjih v zadnjih letih.

Vendar kljub vsemu ni potrebno, da nas stanje menjave z inozemstvom v prvih mesecih tega leta preveč skrbi, čeprav določeni pokazatelji v prvih tednih meseca maja ne kažejo ugodnejše situacije. Dejstvo je, da je izvoz blaga v veliki meri odvisen od zadovoljive proizvodnje v državi, ta pa je žal v stagnaciji. Zaradi tega in še nekaterih drugih težav menjava z inozemstvom ne more beležiti boljših rezultatov. Napaka je tudi v tem, da smo vse sile usmerili na povečanje izvoza, pozabili pa na industrijsko proizvodnjo in na povečanje produktivnosti dela, kajti brez adekvatnega povečanja proizvodnje, posebno v industriji, bomo kaj težko dosegli cilj, ki smo si ga postavili z reformo.

NEUGODNI POGOJI NA ZAPADNO-EVROPSKEM TRŽISCU.

Pri ocenjevanju menjave, tako v preteklem letu, kakor tudi v prvih desetih mesecih letošnjega leta, je potrebno vsekakor upoštevati znatna integracijska gibanja v svetu, posebno v zapadni Evropi, ki so neugodno vplivala na gibanje jugoslovanske menjave. Razne carinske in izencarinske zapreke so v znatni meri ovirale poln razmah jugoslovanskega izvoza, Jugoslavija pa prav zaradi svojega dokaj skromnega izvoznega potenciala ni mogla učinkovito kljubovati takšnim integracijam. Pričakujemo, da bo dosežen sporazum o znižanju carine industrijskih in kmetijskih

proizvodov (Kennedyjeva run-da) vplival na določeno povečanje jugoslovanskih izvoznih zmogljivosti, toda šele v prihodnjem letu.

IZVOZ — NAJVEČ PREHRAMBENA INDUSTRIJA.

Dober znak v politiki izvoza predstavlja vsekakor povečanje udeležbe industrijskih proizvodov v izvozu, seveda če izvzamemo ladjedelništvo, ki je v prvih mesecih letos doseglo skromne rezultate. Pravtako niso izpolnile pričakovanega uspeha barvna metalurgija (minus 16 %), kovinska industrija (minus 6 %), nekovine (minus 9 %), lesna industrija (minus 11 %), in tobačna industrija (minus 13 %). Povečanje izvoza pa so dosegle: tekstilna industrija 22 %, elektroindustrija 11 %, črna metalurgija 22 %, industrija usnja in obutve 33 % in živilska industrija 52 %.

Največji izvoz v obdobju januar — april, so dosegle: Srbija 12 %, Slovenija 6 %, BiH 3 % in Črna Gora 1,4 %. Izvoz SR Hrvatske je pod nivojem izvoza za isto obdobje lanskega leta in sicer za 11,3 %, v glavnem pa za radi neizpolnitve pričakovanega uspeha v izvozu ladij in SR Makedonija za 4,8 % zaradi slabega izvoza tobaka.

UVOZ — NAJVEČ REPRODUKCIJSKI MATERIAL.

Osnovno kategorijo uvoza predstavlja reprodukcijski material in sicer kar 60 %. Tako smo uvozili največ surovega usnja, tekstilnih vlaken, surove nafte, umetnih gnojil in hrane za živino. Znatno je opadel uvoz premoga, rastlinskega olja, proizvodov črne metalurgije in surovega kavčuka. Iz vsega tega sledi, da je gospodarstvo, oziroma industrija, oskrbljena z reprodukcijskim materialom in da določene industrijske veje razpolagajo celo z velikimi rezervami tega materiala. Toda proizvodnja kljub temu stagnira. Jugoslovanski gospodarstveniki izjavljajo, da preprečuje večji porast proizvodnje v največji meri slab plasman blaga. To težavo pa bo treba odpraviti z ustreznimi kreditnimi merami, ki bodo morale biti usmerjene tako, da bodo proizvajalca stimulirale za izvoz, posebno na tržišče tako imenovanih čvrstih valut.

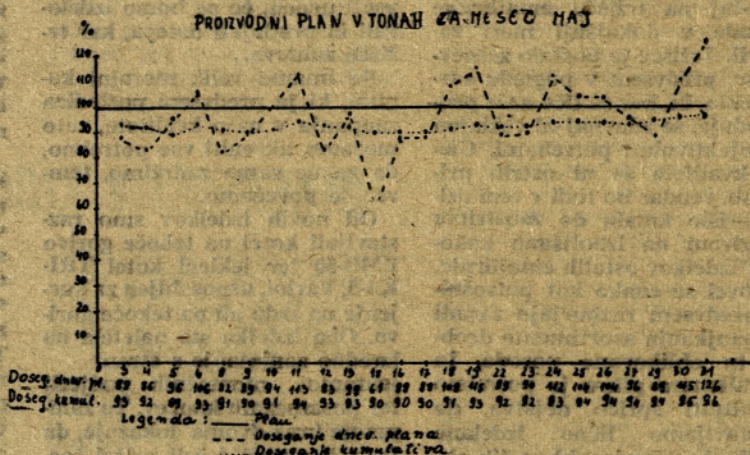
DOSEGANJE PLANA V MESECU MAJU

Ocena poslovanja za pet mesecev

Operativni plan po količini smo v mesecu maju dosegli le 96,4%. Osnovni vzroki za nedoseganje količinskega plana v maju so predvsem izpadi iz proizvodnje pocinkanih uslug in pomanjkanje okvirjev za proizvodnjo pomivalnih omaric. Pocinkanih uslug je manj zaradi znižanja proizvodnje podjetja »TIKI — Ljubljana«. Te spremembe nismo mogli v kratkem času nadoknaditi z redno pocinkano proizvodnjo, ker bi morali uvesti na pocinkanem traku surove izdelave tretjo izmeno ter zaposliti in priučiti novo delovno silo. Proizvodnja pomivalnih omaric je izpadla za celih 7 dni. To je približno 40 ton proizvodnje. Izpada pri dohodku pa je bilo blizu 15 milijonov S-din. Ta izpad je nastal, ker še nismo uspeli vključiti v proizvodnjo novih pomivalnih omaric (JUS) kot je bilo to z družbenim planom predvideno. Za pomivalne omarice stare tipe pa je delno zamujala nabava bakelitnih okvirjev. Naročila okvirjev so tekla po proizvodnem planu, to-

da ker smo na račun novih JUS omaric forsirali proizvodnjo starih, je okvirjev zmanjkalo.

Proizvodnja je tekla po dnevi, v mesecu maju, kakor je razvidno iz naslednjega grafikona:

Iz grafikona vidimo, da je v mesecu maju več ali manj tekla proizvodnja enakomerno. V zadnjih devetih dneh se je začela nekoliko dvigati. Ker pa so se pojavile težave s pocinkanimi uslugami v drugi in tretji de-

700 milijonov starih din. V mesecu maju so pa v primerjavi z mesecem aprilom za približno 200 milijonov S-din terjatve upadle. Stanje likvidnosti pa je zaradi tega z obratnimi sredstvi še vedno kritično.

V zadnji oceni dohodka za obdobje januar in zaključno april smo prikazali, da smo dosegli planiran dohodek v višini 99% in da bo dohodek še večji, če bi bila ocena za mesec april minimalna in če bo obračun pokazal nekaj več dohodka. To predvidevanje se je uresničilo in je bil tudi dohodek fakturirane realizacije v štirih mesecih dosežen 100 odstotno.

V maju prav tako cenimo, da bo plan dohodka v fakturirani realizaciji dosežen. Pri plačani realizaciji bo v mesecu maju nekaj več dohodka, zaradi znižanja terjatev v odnosu do meseca aprila.

V naslednji številki bomo objavili širše pojasnilo o gibanju proizvodnje iz poslovnih stroškov, iz katerega bo razvidno doseganje posameznih planskih pozicij v 6-mesečnem obdobju napram planirani letni masi po skupni poziciji stroškov in celotnega prometa.

Ivan Čendak

Za izumitelje vrata še vedno niso odprta

SAMO 300 ENTUZIASTOV NA JUGOSLOVANSKEM ZBORU

V Beogradu je bil 20. in 21. maja zbor proizvajalcev — racionalizatorjev, novatorjev in izumiteljev. Udeležilo se ga je okoli 300 ljudi iz vse Jugoslavije. To je bil prvi skupni sestanek vseh, še vedno ne dovolj priznanih ustvarjalcev v naši državi — prvi po desetih letih. Na zboru so opozorili proizvajalce, da je danes potrebno spoznati resnost vprašanja nadaljnega obstanka vsakega podjetja, ki v svojih naporih zanemara tudi najmanjše koristne dosežke pri razvijanju proizvodnje. Gospodarska reforma je prisilila podjetja, da ignorirajo dosežke na področju izumiteljstva in ukrepa po liniji najmanjšega odpora s tem, da raje kupujejo tuje blago, patente in licence. Kar je vse zaradi sorazmerno nizkih carin, kakor tudi velike konkurence na svetovnem tržišču, tudi cenejše. Vendar mora v naših podjetjih zmagati pravilno mišljenje, da mora izumiteljstvo postati masovno gibanje, da bo družbeno priznано in materialno stimulirano.

Potrebno je preprečiti izvoz izumov.

Izum je enakovreden vsakemu drugemu blagu. Če izuma ne sprejme in zanj ne ponudi

ustreznega nadomestila neko podjetje doma, je razumljivo, da bo izum romal na tuje. Prav na ta problem je opozoril na zboru predsednik zveze izumiteljev Jugoslavije, Miran Knez, ki je predlagal, naj zbor zahteva od Zvezne skupščine, da ta čimprej razpravi o vprašanju izvoza patentov naših izumiteljev v tuje države. Dodal je, da je vzrokov za prodajo patentov tujim podjetjem več, eden osnovnih pa leži prav v slabem materialnem stimuliranju izumiteljev, pa v visokih izdatkih okrog zaštite patentov in skromnih možnostih, da izumitelji svoje ideje realizirajo v prototipu. Zaradi tega je v naši državi danes prijavljenih patentov približno prav toliko, kot jih je bilo leta 1939, čeprav imamo 4 krat več tehničnih kadrov.

Vendar povsod le ni tako. V nekaterih delovnih organizacijah so vprašanje materialnega stimuliranja izumiteljev uredili dobro. Posamezni primeri v večjih podjetjih v Jugoslaviji kažejo, da so izumitelji prihranili več sto-milijonska sredstva. In prav tega ne bi smeli pozabiti, četudi naša reforma sili, da odmerjamo vsaki stvari skromnejši del, toda pri razširjanju mreže izumiteljev in novatorjev ne smemo biti skopi.

kadi in je padla proizvodnja pomivalnih omaric v zadnjih sedmih dneh, se je jasno v zadnjih dneh proizvodnja zadržala na nivoju dnevnih planov, kar daje sliko enakomernosti proizvodnje v tem mesecu. Ni se torej javil hiter vzpon proti koncu meseca kot je bilo druge mesece.

Vrednostni operativni plan bo po pričakovanju dosežen ca. 100%. To pa zato, ker so porasle cene klasični emajlirani posodi. Računamo, da se bo ta odstotek v odnosu na merila po teži, gibal v povprečju 4—9% mesečno, vse do konca tekočega poslovnega leta. Enkrat bo odstotek večji, drugi spet manjši, odvisno od tega, koliko bomo zniževali proizvodnjo NOVUM posode, ki je še vedno po prodajni ceni daleč nad klasično, kljub temu, da se ta posoda ni podražila. Tržišče bo narekovalo, koliko lahko še te posode do konca leta proizvedemo.

Vse te okoliščine kažejo, da bo plan po vrednosti v 5 mesecih dosežen in celo malenkostno presežen.

Podobna je situacija s planom fakturirane prodaje na tuzemskem in inozemskem tržišču. Prodaja kaže še celo večji odstotek preseganja zaradi povečanja prodaje nekurantnih materialov in embalaže.

Plačana realizacija (prodaja) pa je še vedno pod planom. Terjatve so za to razliko med fakturirano in plačano realizacijo nad planom. Te razlike je ca. 500—

Pomanjkljivosti pri obračunu osebnih dohodkov

Svet poslovne enote pripravljatelj služb je na eni izmed zadnjih sej ugotovil, da pri obračunu osebnih dohodkov niso povsem upoštevana veljavna določila pravilnika o delitvi dohodka. Tako se pri obračunu za njihovo enoto — kot pravijo — ni upošteval 114. člen pravilnika o delitvi dohodka. Upravnemu odboru pa predlagajo tudi spremembo 115. člena pravilnika o delitvi dohodka. Njihova obrazložitev, ki so jo dali upravnemu odboru, je dokaj obsežna in konkretna. Prizadevajo si, da bi bila delitev dohodkov vzpodbudna in čim bolj stvarna.

Njihov predlog bo obravnaval upravni odbor na eni prihodnjih sej ter zavzel svoje stališče. O tem bomo seznanili naše bralce v eni prihodnjih številkk našega glasila.

ej

XI. mednarodni sejem tehnike v Beogradu

V minulem tednu se je končal beograjski sejem tehnike v Beogradu, ki je poleg mednarodnega jesenskega sejma v Zagrebu eden najznačilnejših v naši državi. Tega sejma se je udeležilo tudi naše podjetje in razstavljali smo v zaprtem prostoru predvsem eksponate za široko potrošnjo, to je emajlirano in pocinkano posodo, kopalne kadi, peči na olje EMO-5, pralnice, butanke, kante za mleko in kante za smeti ter frite. Razstavljali smo tudi rudarsko opremo, radiatorje Trika in po DIN kakor tudi novi tip etažnega kotla na mazut 50.000 kcal/h — EMO 50.

Na zunanjem prostoru smo razstavljali proizvode toplotnih naprav, to je kotel CC-12 850.000 kcal/h, Trika — dvoživko — VARIOL — na trda in tekoča goriva etažni kotel in kote Trika na trda goriva.

Opaziti je bilo, da je v času velesejma naša izložba pritegnila ogromno obiskovalcev, ki so si ogledovali naše razstavljene predmete. S tem v zvezi je imela naša prodajna služba na izložbi obilico dela. Da bi naše članke kolektiva seznanjali o izgledu obeh štandov priobčujemo obe sliki. O uspehu in rezultatu tega sejma pa bo povedala posebej naša prodajna operativna.

L. D.

Letošnji mednarodni sejem tehnike, enajsti po vrsti, je bil

odprt med 19. in 27. V. Že po tradiciji na tem sejmu sodeluje tudi naše podjetje.

Letošnji sejem je bil v okoliščinah, ki se dokaj razlikujejo od dosedanjih. V zadnjem letu, predvsem pa v zadnjih mesecih, je na tržišču emajlirane posode prišlo do dokajšnjih sprememb. Vsled močnega uvoza, pa tudi povečane proizvodnje domačih konkurenčnih emajlirnic, se je položaj na tržišču emajlirane posode v dokajšnji meri zaostрил. Tržišče je postalo zahtevnejše, predvsem v pogledu sortimenta, ki, kar se tiče naše proizvodnje, še zdavnaj ni vsklajen z objektivnimi potrebami. Glede kvalitete še ni ostrih priporočil, vendar bo tudi v tem oziru prišlo kmalu do zaostritve z ozirom na izboljšano kakovost izdelkov ostalih emajlirnic. Trgovci se enako kot potrošniki predvsem razburjajo zaradi pomanjkanja asortimenta drobne in oblikovane posode, in marsikatero pikro je potrebno pogoltniti spričo dejstva, da razstavljamo lično izdelane lončke in džezvice, ki pa jih občan zaman išče v trgovinah.

Zato je nujno potrebno, da se čimprej sprijaznimo z dejstvom da se bomo v bodoče morali v mnogo občutnejši meri kot doslej prilagoditi zahtevam tržišča, če želimo zadržati naš položaj. Vsakemu enostranskemu izsiljevanju interesov, ki so v

nasprotju s tržnimi potrebami, je odklenalo, pod vplivom reforme na našem tržišču čedalje bolj prevladujejo načela zdravega gospodarjenja, potrošnik ni več prepuščen primitivni miselnosti ki je izhajala iz primitivnih odnosov na tržišču. Zato se moramo zavedati, da danes nismo več sami, temveč le eden izmed mnogih, ki nudijo svoje izdelke. Drugi pa bodo dosegli večji uspeh, če ne bomo izdelovali in prodajali tistega, kar tržišče zahteva.

Se imamo velik moralni kapital, ki je predvsem posledica zaupanja v našo kvaliteto, zato moramo ukreniti vse potrebno, da ga ne samo zadržimo, temveč še povečamo.

Od novih izdelkov smo razstavljali kotel na tekoče gorivo EMO-50 ter jekleni kotel TRIKA-5, Variol, usposobljen za kurjenje na trdo ali pa tekoče gorivo. Oba izdelka sta naletela na izredno zanimanje s strani jektantov, montažnih podjetij ter posameznih kupcev. To zanimanje brez dvoma dokazuje, da je tudi v naši deželi prišel čas, ko je premog začel naglo izgubljati veljavo v svoji bitki z nafto. Ta proces, ki je v Zapadni Evropi opazen že nekaj časa, je bil pri nas zadrževan na umetni način, predvsem zaradi pritiska predstavnikov rudarskih interesov. Trenutno ga zadržuje še pomanjkanje kvalitetnih goril-

cev, ki jih je potrebno uvažati s tržišč konvertibilne valute. Mislim, da nam ravno ta sezona, z ozirom na naš položaj velikega izvoznika, daje enkratno in neponovljivo priložnost, da se na domačem tržišču uveljavimo kot največji proizvajalec kotlov na tekoča goriva ter kotlov-dvoživk. Prav na tem področju se jasno kaže, da navzlic ostremu pomanjkanju denarja za investicije, gre v denar tisto, kar se zelo išče, kar tržišče potrebuje in kar predstavlja potrebo sedanjega časa. S pravilnimi hitrimi posegi na tržišču grelnih naprav ga lahko pomagamo še v tej sezoni oblikovati tako, da bo to imelo večletni vpliv na obseg in sortiment prodaje na domačem tržišču grelnih naprav, prvenstveno kotlov.

Naš razstavni prostor je bil lepo urejen, obiskovalcev ni primanjkovalo, čeprav je bilo največ tistih iz vrst potrošnikov, ki so se zanimali za to in ono. Vendar so nas obiskovali tudi naši stalni kupci, s katerimi smo imeli važne poslovne razgovore. To pa je najvažnejše, ker preko njih lahko v nekaj dneh trajanja sejma zelo določeno ugotovimo, kakšen je puls tržišča, kaj se na njemu dogaja in kaj se bo dogajalo še skozi določen čas. To pa je zelo važna naloga vseh tistih, ki prodajajo blago, kajti vnaprej predvideti razvoj prilik pomeni prilagoditi se situaciji, ustrezno ukrepati in najti odgovore na vprašanja, ki jih stalno prinaša s seboj vsakodnevna negotovost. J. Z.

Kadrovska politika, gospodarska in družbena reforma

Direktorjev z visoko in višjo strokovno izobrazbo je v SR Sloveniji relativno manj kot v državnem merilu, kar je zlasti neugodno pri direktorjih tehničnih sektorjev. Posledica nižje udeležbe v visoki in višji izobrazbi je močnejše zastopana kategorija direktorjev s srednjo izobrazbo v naši republiki kot v SFRJ. Direktorjev z dokončano osn. šolo imamo sicer sorazmerno manj kot v zveznem merilu (razen direktorjev kadrovskih služb, direktorjev sektorjev in pomočnikov direktorjev), imamo pa še 12,1 % direktorjev finančnih sektorjev, ki imajo le osnovno-šolsko izobrazbo.

V SFRJ je 4,0 %, v Sloveniji pa 6,6 % direktorjev s priznanim, ali v strokovni šoli doseženo kvalifikacijo visokokvalificiranega, kvalificiranega in polkvalificiranega delavca.

Od skupnega števila je struktura direktorjev s takšno strokovno usposobljenostjo takale:

	visokokvalificirani		kvalificirani		polkvalificirani	
	SFRJ	SRS	SFRJ	SRS	SFRJ	SRS
Generalni	3,9	7,9	1,2	1,8	0,3	0,8
Tehnični	5,4	7,5	1,7	1,9	..	..
Komercialni	1,9	3,7	0,9	1,4	0,2	..
Finančni	0,2	..	..	..	0,1	0,3
Ostali	2,0	2,4	1,6	..	..	..
Skupaj	2,9	5,0	0,9	1,2	0,2	0,4

Tudi ti podatki kažejo, da je na vodilnih mestih v SR Sloveniji sorazmerno več delavcev, ki so usposobljeni za proizvodnjo, ne pa za vodilna mesta, kot v zveznem merilu. Tako imamo 10,5 % generalnih direktorjev in 9,4 % tehničnih direktorjev, ki imajo priznano strokovno izobrazbo visokokvalificiranega, kvalificiranega ali polkvalificiranega delavca. Razen Slovenije tudi nima nobena izmed ostalih republik direktorja finančnega sektorja, ki bi imel strokovno izobrazbo polkvalificiranega oziroma priučenega delavca.

Ti statistični podatki pa kažejo manj negativno sliko, kot podatki, ki upoštevajo le šolsko ne pa tudi priznano strokovno izobrazbo.

Iz študije Inštituta za sociologijo in filozofijo pri Univerzi v Ljubljani: Vloga in struktura strokovnih in vodilnih kadrov v industriji SRS, (Ljubljana 1964-65), povzemamo ugotovitev, da ima le 17 % vodilnih kadrov dejansko opravljeno višjo ali visoko šolo, priznano tovrstno kvalifikacijo pa kar 73,5 % — formalno so to predvsem kadri z nižjo strokovno izobrazbo.

V tej študiji, ki zajema podjetja šestih industrijskih panog: črne in barvne metalurgije, kovinske, elektro, kemične in tekstilne industrije, imajo direktorji naslednjo izobrazbo: 26,6 % direktorjev ima nižjo šolo, 54,8 % srednjo izobrazbo in 18,6 % višjo oziroma visoko izobrazbo. Podatki kažejo, da je struktura dejanske izobrazbe relativno nizka, dočim ima visoko izobrazbo priznano, kar 86,7 % anketiranih direktorjev.

Kadrovska služba pri Občinski skupščini Ljubljana-Center je v letu 1964 zbrala podatke o izobrazbeni strukturi direktorjev in vodilnih uslužbencev v 200 gospodarskih organizacijah. Podatki so ilustrativni zato, ker so iz kraja, kjer je najlažje dobiti kadre z visoko izobrazbo. Iz podatkov izhaja, da ima v teh organizacijah 54 % direktorjev in 44 % vodilnih uslužbencev samo nižjo izobrazbo.

INTHERM 67

Na razstaviščnem prostoru Killesberg v Stuttgartu je prikazala zadevna industrija obsežno in popolno ponudbo svojih izdelkov v okviru 7. mednarodnega strokovnega sejma ogrevanja na olje in plin.

Poleg tega je razstavilo svoje novosti veliko število podjetij, ki izdelujejo ustrezno opremo. S tem so prikazali na sejmu obsežen pregled najnovejše stopnje tehniškega napredka industrijske panoge, ki jo prištevamo k tipični razvojni industriji.

Kakor je bilo že na prejšnjih

sejmih običajno, se je tudi letošnji strokovni sejem odlikoval z zelo reprezentančnim okvirjem in s pregledno razčlenbo ponudbe.

Inttherm 67 smatra kot eno svojih najvažnejših nalog, da deluje informativno in prikaže širokim slojem potrošnikov mnogostranske možnosti moderne ogrevalne tehnike. Ker so tudi letos v polni meri ohranili značaj pravega strokovnega sejma je bilo strokovnjakom omogočeno, da so vzpostavljali stike s pomembnimi medsebojnimi razgovori.

SEJEM ALPE-ADRIA V LJUBLJANI

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so od 13. maja do 21. maja letos razstavljale Jugoslavija, Avstrija in Italija. Med razstavljenimi industrijskimi izdelki je bilo veliko strojev za poljedelstvo in industrijo, gospodinskih aparatov, opreme za kopalnice, kozmetičnih pripravov itd. Manj je bilo pohištva, konfekcije, obutve, posode in drobnih izdelkov.

Kot so na laškem sejmu Alpe-Adria zavzemali prvo mesto pralniki iz nerjaveče pločevine, (bilo jih je veliko vseh vrst), so letos na vpadljivem in močno zastopanem mestu ploščice za oblogo sten in tal ter opreme za sanitarne prostore

(kopalnice in stranišča). Italijani so prikazali več barvnih izvedb in dekorja na zidnih ploščicah ter lepo oblikovane kopalne kadi, lavaboje, bideje in straniščne školjke.

Posebno zanimanje so vzbujali stroji za pomivanje posode; medtem ko so pralni stroji in peči na olje stali že malo bolj v ozadju.

Naša tovarna je bila med razstavljalci posode edina, zato o morebitnih primerjavah ne moremo govoriti. Izredno lepi aranžmaji pa so dali obiskovalcu prijeten občutek, saj so bili skoraj vsi prikazani zelo efektno.

Sonja Sekavčnik

Sejma Inttherm 67 se je udeležilo skoraj 500 podjetij iz 13 držav. Delež inozemskih razstavljalcev je znašal 21%. Kot omembe vredno smatrajo dejstvo, da so strokovnjaki iz bližnjih držav vzhodnega bloka prvič na kraju samem z velikim zanimanjem pričakali izid sejma. Posebno inozemska tržišča smatrajo v prihodnjih mesecih kot zelo aktualna, zato dosti pričakujejo od razvoja te industrije. Od leta do leta naraščajoči delež izvoza, ki znaša danes pri vodilnih podjetjih že 25%, je vodič celotni panogi sodobne tehnike ogrevanja.

Poseben interes so pa pokazali za letošnji sejem tudi nemški proizvajalci in potrošniki, saj so sejem prvič odprli v času, ko v gospodarstvu dosti govore o zmanjšanju konjunktore. Toliko pomembnejša je ugotovitev, da je nazadovanje konjunktore popolnoma prizaneslo industriji oljnih in plinskih gorilcev ter tovrstne opreme. Tako je na primer zabeležila industrija oljnih gorilcev povprečno 16% prirastek deležev.

Če sodimo po sejmu, je to razveseljivo dejstvo pripisovati tudi mnogovrstni uporabi in mnogim daljnim izvedbam v celotnem področju ogrevalne in krmilne tehnike.

Kakor v preteklih letih, so tudi zdaj zavzemali prvo mesto gorilci na olje in plin, nato pa regulacijske in krmilne naprave. Mnogo pozornosti so vzbujali kompleti in avtomatsko krmiljene kurilne naprave za industrijo stekla. Nadalje so prikazali in predvajali nove plinske regulatorje pritiska, meril-

ne aparate za analizo dimnih plinov, rezervoarje in varovalke, kotle in postopke za čiščenje kotlov, stikalne naprave, korozijska zaščitna sredstva in ostalo.

Odločujoče novosti na področju krmilne tehnike so predstavljali regulacijski sistemi, ki so izzvali veliko zanimanje v izvedbi sestavljanj (Bankostenprinzip) in tiskano električno vezje. Tehnično posebnost je predstavljala UV — aparat za odkrivanje požara, ki nam nadzira tudi svoje delovanje in s tem jamči absolutno sigurnost. Zaradi najnovejših varnostnih predpisov pri skladiščenju gorilnega olja, so vzbujale mnogo pozornosti naprave za odkrivanje razpok in lukenj na rezervoarjih in ukrepi za zaščito pred talno vodo.

Tudi pri zelo natančnem preverjanju lahko ugotovljamo, da je INTHERM 67 spet posredoval širok pregled najnovejšega stanja moderne tehnike ogrevanja. Sejem je pokazal, da je ta industrija podvzela vse, da bi svoje naprave izboljšala in izpolnila vse obstoječe vrzeli.

K. J.

Dopisujte

v naš list

Vzrok za takšno stanje bi bilo možno iskati v prejšnjem sistemu izbora kandidatov za direktorska mesta. Pregled sestava kadrovskih komisij po občinah, ki so zbirale in predlagale direktorje, je namreč pokazal, da so v teh komisijah prevladovali ljudje z nižjo izobrazbo.

Verjetno je tudi neustrezen sestav teh komisij bolj oviral kot pospešil iniciativo za izboljšanje kadrovske strukture, kajti ustrezni izbor vodilnega kadra težko vodijo ljudje, ki sami nimajo ustrezne izobrazbe. Tako pri izboru kandidatov za vodilna in direktorska mesta v večini primerov komisije niso upoštevale niti izobrazbenih kriterijev, niti delovnih rezultatov tj., če so bili kandidati pri svojem delu uspešni ali neuspešni.

Po temeljnem zakonu o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah (Uradni list SFRJ, št. 15/64) so bile dolžne delovne organizacije za direktorje, ki so bili do uveljavitve tega zakona (16. april 1964), direktorji iste delovne organizacije že več kot osem let, opraviti ponovno imenovanje po preteku dveh let od dneva, ko je ta zakon začel veljati, tj. do 16. aprila 1966. Po tem določilu je bilo v SFRJ 1640 podjetij dolžno izvesti imenovanje oz. reelekcijo direktorjev. Po rezultatih ankete Zveznega zavoda za statistiko (Saopštenje št. 161 z dne 17. 7. 1966), ki je zajela 1.349 podjetij v SFRJ, je bilo novoimenovanih direktorjev le 256 ali 19%, ostali pa so ponovno imenovani.

Sorazmerno najmanj novoimenovanih direktorjev izkazuje med republikami Slovenija in sicer 15%, Srbija 17%, Hrvatska 18%, BiH 26%, Crna gora 27%, Makedonija 37%.

Od novoimenovanih direktorjev jih ima v naši republici višjo in visoko šolsko izobrazbo 23,6%. Tudi to je najnižji odstotek novoimenovanih direktorjev z navedeno izobrazbo (SFRJ 46,1%, Srbija 47,9%, Hrvatska 54,3%, Makedonija 66,7% in Crna gora 75%).

Osnovno šolsko izobrazbo ali manj ima v naši republici 10,9% novoimenovanih direktorjev, kar je poleg Bosne in Hercegovine

(14,7%) najvišji odstotek (Makedonija 3,0%, Hrvatska 6,8%, Srbija 9,8% itd.).

Medtem ko so v ostalih republikah za nove direktorje imenovali predvsem visoko izobražen kader, pa je za Slovenijo značilno, da prevladujejo novoimenovani direktorji s srednjo strokovno izobrazbo (49,1%).

Med ponovno imenovanimi direktorji je manjši delež z višjo in visoko izobrazbo kot pri novoimenovanih. Vendar tudi podatki iz te ankete kažejo, da ima Slovenija najmanj direktorskega kadra z višjo in visoko izobrazbo med republikami. Z opravljeno reelekcijo v SR Sloveniji nismo dosegli izboljšanja strukture direktorjev po strokovni usposobljenosti v primerjavi z drugimi republikami ampak so se odstopanja celo povečala.

Sedanja izobrazba vodilnih kadrov marsikje ne zadošča za opravljanje zahtevnih nalog, poleg tega pa vodilni uslužbenci in direktorji nimajo specifične izobrazbe: o organizaciji dela, študiju dela, poslovanju podjetja itd., kar v tujini nazivajo management znanja, ki predstavlja za vodilne uslužbence 80% vsebine njihovega dela, katero znanje pa se ne pridobiva ne v splošni, ne v strokovni šoli, ampak naknadno.

Praksa pri nas je pokazala, da se je oblikovala skupina vodilnega kadra, ki naj bi bila nekako — predestinirana za vodilna mesta. Ne glede na strokovnost so vedno v vodstvu — menjajo podjetja, prehajajo iz državne uprave v politične organizacije, od tod spet v gospodarske in negospodarske dejavnosti: (Primer: direktor industrijskega podjetja, nato upravnik kliničnih bolnic, nato direktor strokovne šole, nato direktor združenja obrtnih podjetij — a vendar za nobeno od teh področij nima ustrezne izobrazbe). Izoblikovala se je tudi praksa, po kateri uspehi dela in sposobnost niso merilo za to skupino oziroma pogoj za vodilni položaj, ki ga imajo.

(Nadaljevanje prihodnjč)

Za slabo kvaliteto je največkrat kriv človek, čeprav se mnogokrat izgovarjamo na material, stroje, orodje itd. Na material in stroje se je tudi najlažje izgovarjati, ker se ti ne morejo braniti in govoriti.

»Po reformi smo se odločno orientirali na kvaliteto proizvodnje. Če se hočemo meriti s tujino, če hočemo, da bodo naši proizvodi hitreje našli pot na inozemski trg, moramo posvetiti res vso pozornost kakovosti« je v svojem pozdravnem govoru poudaril Rino Simoneti, ki je kot predstavnik izvršnega sveta Slovenije in hkrati kot pokrovitelj pozdravil II. jugoslovansko posvetovanje o kakovosti in tehnični kontroli kvalitete v industriji.

Posvetovanje je bilo od 24. 5. do 26. 5. 1967 v Ljubljani. Udeležilo se ga je 300 predstavnikov podjetij iz vse Jugoslavije.

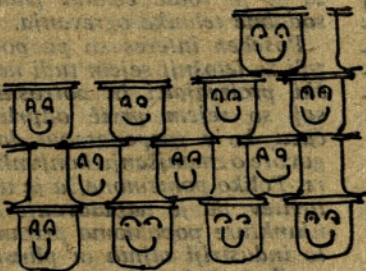
Posvetovanje je pokazalo, da si sodobne statistične metode kontrole, vključno prednostim v odnosu na klasično kontrolo, počasi utirajo pot v jugoslovanskem gospodarstvu. Samo 20 % večjih podjetij v državi je začelo v zadnjih letih uporabljati statistično kontrolo svojih proizvodov. Predstavniki podjetij »ISKRA« Kranj, »FAMOS« Hrastnica, »TIGAR« Pirot, »TAM« Maribor, »27. MART«

Novi Sad, »BRATSTVO« Novi Trnavnik, »FAP« Pribor in »SAVA« Kranj so enoglasno izjavili na tiskovni konferenci, da je uporaba modernih statističnih metod kontrole vnesla v tehnologijo njihovih podjetij neprecenljive elemente racionalnosti: od zmanjšanja odstotka škarta povprečno od 30 do 50 %, zmanjšanje odstotka proizvodov slabše kvalitete ter do dolgoročnih sprememb v tehnologiji.

Nadalje je ugotovljeno, da ta metoda omogoča dokumentacijsko spremljanje razvoja tehnolo-

logije v podjetju, s čimer obstoji možnost pravočasnega odkrivanja in odstranjevanja napak v proizvodnji, ki povzročajo verižno reakcijo v kopičenju stroškov.

Skupno 22 strokovnjakov je v svojih referatih obravnavalo najrazličnejše probleme statistične kontrole njihovih podjetij. Referati strokovnjakov »TAM« Maribor, »ISKRA« Kranj, Železarna Ravne so pokazali, da je statistična kontrola v teh podjetjih premagala začetne težave. Uporaba statističnih metod je prešla okvirje statističnega biroja v podjetju. Metode, njihove možnosti in uporabnost na posameznih področjih spoznavajo strokovnjaki v proizvodnji in razvoju. Osnovne metode so na takem nivoju, da jih lahko popolnoma samostojno uporablja vsak kvalificiran kontrolor. Zahtevnejše metode pa so take, da brezpogojno zahtevajo dobro organizirano teamsko delo.

Predstavniki industrijskih podjetij, fakultet, Zavoda SRS za produktivnost dela in drugi so se v razpravah dotaknili mnogih vprašanj v zvezi s kvaliteto in kontrolo kvalitete. Več govornikov je poudarilo, da se morajo delovne organizacije nujno nasloniti na zunanje strokovnjake in sodelavce, saj tudi v razvitih državah celo največje industrije mnogih tehničnih ali ekonomskih vprašanj ne rešujejo samo z lastnimi kadri, marveč pritegnejo na pomoč zunanje sodelavce. Slišali smo za več primerov, ko so podjetja pri nas skušala problem kvalitete v najširšem smislu reševati samo z lastnimi silami, vendar so bili rezultati

polovični, ali pa je vsa akcija omagala že na pol poti. V razpravi je bilo poudarjeno, da so strokovnjaki v podjetjih vse preveč obremenjeni z dnevnimi operativnimi, večkrat tudi z drobnimi nalogami, da bi se lahko hkrati posvetili reševanju zelo širokih nalog. Marsikje pa tudi domači strokovnjaki nimajo niti dovolj izkušenj, niti dovolj širokega znanja s področja kvalitete, vrh tega pa

zunanji strokovnjak večinoma uživa v delovni organizaciji tudi večje zaupanje in avtoriteto.

Zadnji dan posvetovanja so si udeleženci ogledali tovarne »Litostroj«, »ISKRA« in »SAVA« Kranj. Tu so se zanimali predvsem za konkretne ekonomske rezultate, ki so bili doseženi s statistično kontrolo kvalitete.

Branko Karner

Kako in kaj v radiatorski delavnici

Sami pravijo, da je radiatorska delavnica najbolj »linijska« — kar seveda pomeni, da je kar najbolj sodobno mehanizirano delo, kolikor je pač to pri nas mogoče. Kljub temu pa nastopajo težave, katere — kot pravijo — je težko odstraniti. Zaradi izdelovanja malih radiatorjev ne dosegajo količinskega plana proizvodnje, večjih radiatorjev pa izdelujejo zelo malo ali skoraj nič. Tehnologija, je dejal vodja enote, prehaja na manjše radiatorje večjih pa ni. Tudi uvajanje JUS radiatorjev še ni končano, to pa jih ovira pri izpolnjevanju količinskega plana ker so ti radiatorji lažji od TRIKA modela, naše proizvodnje.

»Skladiščenje pločevine je zelo problematično«, pravi vodja enote. Ker je slabo vskladiščena pločevina močno zarjavela, so potrebne pri proizvodnji dodatne operacije, to pa spet ovira doseganje plana in vpliva na slabšanje kvalitete.

Poleg teh težav se pojavlja tudi nedisciplina. Zlasti je pogosto predčasno zapuščanje dela. Seveda ne velja to za vse, temveč le za posameznike, ki pa jim vodja delavnice — kot sam pravi — ni kos, ker ne dobi dovolj pomoči pri svojem prizadevanju pri sindikalnih funkcijah v enoti, niti pri organskih upravljanju. Na enem zadnjih sestankov je bajne neki funkcionar sindikata iz te enote celo zagovarjal tako početje. Poleg vsega ostalega torej tudi slaba disciplina vpliva na boljši delovni uspeh te enote.

Tudi z normami niso povsem zadovoljni. Vodja delavnice je že pred petimi meseci zahteval ureditev norm, vendar do danes ni bilo odziva od strani normbiroja.

Kolektiv v radiatorski delavnici je bil v preteklosti in je tudi še danes voljan pridno delati in premagovati težave, ki mu stojijo na poti. Potrebna mu je moralna pomoč. Delavski svet enote bo moral poleg drugega prisluhniti tudi pripombam za voljo reda in discipline. In končno, tudi sindikalni organizaciji v enoti ne more biti vseeno kako se gospodari. S skupnim prizadevanjem — in v to smo prepričani — bo ta kolektiv dosegel boljše uspehe in s tem tudi boljše osebne dohodke.

ej

Oto Račević odhaja

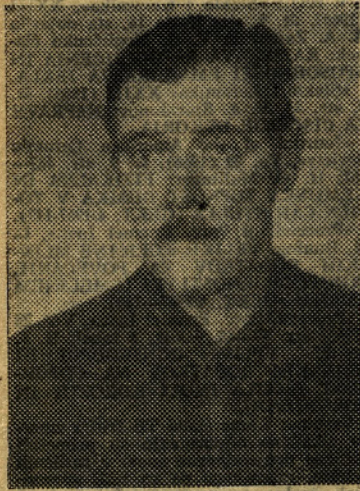
Prišel je še tisti rok... »K Obnovi grem, se bo poznalo na žepu«, je rekel in preletel z očmi zidove pisarne. »Skoraj osem let sem bil tu in odhajam brez slabih spominov.« Kot kaže celo njegova težka nesreča pred leti ne meče sence na minula leta, ki jih je tovariš Račević preživel med nami. Lepo je tako, prelepo, da bi lahko vedno pričakovali, da bodo ljudje odšli samo z lepim v spominu. In škoda je za vsakega člana kolektiva, ki odhaja, pa ni sprt, odhaja, pa je imel rad svoje delo in ga vestno opravljal.

Pa srečno tovariš Oto! In uspešno tudi v novem okolju. Morda boste gradili stanovanja za nas.

E. O.

IZ DELOVNIH ENOT

Dejavnost enote za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami

Jura gre v pokoj

Ko sem srečal Jurija Kovča ali kot pravijo njegovi sodelavci v emajlirnici kar Jura, se je po njegovi stari navadi vedro zasmeljal in rekel: »Ja, zdaj grem pa v pokoj.« Segel mi je v roko in še pristavil: »Jutri te pridem obiskati.« In res je prišel. Govorila sva malo, toda Jura mi je v kratkih in jedrnatih besedah povedal mnogo, zelo mnogo. Leta 1934 je delal Jura v hrastniškem rudniku. Takrat je skupno s svojimi tovariši stavkal. Odslovili so ga. Do leta 1941 ni dobil dela. Preživel je se je kot priložnostni dninar na kmetih. Leta 1941 pa mu je končno uspelo, da je dobil zaposlitev v naši tovarni. In tu je ostal polnih 33 let. Delal je pri žarilnih pečeh kot pečar in pozneje kot nanašalec emajla. Vseh 33 let je bil vzoren in marljiv pri delu. Toda Jura ne gre v redni pokoj, temveč je invalidsko upokojen. »Martra me srce in glava me boli«, tako je potožil. »Rad bi še delal«, pravi, »toda ne da se več«.

Praden je odšel mi je še zaupal: »Veš Nemce sem pa le prelisičil. Dobil sem poziv za odhod v nemško vojsko, pa sem jo mahnil v hribe, da me niso našli in vse se je dobro izteklo.«

»Veliko smo pretrpeli«, je dodal Jura in danes je vesel, da na stara leta uživa to o čemer so nekoč le sanjali on in njegovi tovariši, proletarci, ko so stavkali v Hrastniku. Jura je svoboden v svojem novem, lepem svetu.

ej

Leta 1965 je bila pri nas ustanovljena enota za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami, ki posluje v okviru podjetja — splošne službe kot samostojna enota. Kljub začetnim težavam je enota zelo dobro napredovala pod vodstvom njenega vodje Franca Kunc. Vložili so pretežno del sredstev v gradnjo novih stolpičev, tako da jim sedaj zelo primanjkuje denarnih sredstev za ureditev starih stavb. Pretežno so te stavbe potrebne nujnega popravila, vendar denarja ni dovolj, pravi to-

variš Kunc. Sam ne ve kako se bo ta problem rešil. Ve le te, da bo treba starejše stanovanjske hiše bolje vzdrževati kot doslej, še posebno tiste, ki so tega najbolj potrebne. Hišni sveti nanj zelo pritiskajo, da bi rešili čimprej to in ono, sami pa za zahtevana dela nimajo dovolj sredstev iz stanarine.

Enota pomaga hišnim svetom in ti zelo dobro delujejo razen nekaj izjem, ki pa niso tako značilne. V bodoče bodo prekrbela za pregled vseh tovarniških stanovanj, da bodo vide-

li kako jih stanovalci vzdržujejo. Čeprav so redke izjeme, da stanovalci ne vzdržujejo v redu svoja stanovanja, so pa vendarle in to bo treba urediti.

Na enoto prihajajo tudi vse mogoče pritožbe, včasih upravičene, včasih pa tudi ne. Pritožbe se nanašajo na medsebojne nesporazume med posameznimi strankami, čeprav bi se taki nesporazumi lahko hitro medsebojno odpravili. Potrebno bi bilo malo več medsebojnega spoštovanja, strpnosti in razumevanja. Tudi hišni sveti imajo včasih mnogo nepotrebne opravke s takimi pojavi, ki pa jih k sreči ni tako mnogo.

Soglasje za nočno delo v emajlirnici

Republiški sekretariat za delo je izdal odločbo, s katero daje soglasje za uvedbo nočnega dela žena in mladine. Po tej odločbi bo lahko delalo v nočni izmeni 360 žena in 75 mladoletnih delavcev, ki pa so že dopolnili 17 let starosti. Delali bodo na naslednjih delovnih mestih: prevzemanje posode, kontrola posode, prebiranje posode, kontrola končne kontrole, brizganje posode, pihanje posode, prenašanje posode, robljenje posode, nalaganje posode, sortiranje posode, nanašanje emajla, zaznavanje posode, umivanje posode, brisanje posode, donosanje posode, čiščenje sanitarij, čiščenje obrata, prebiranje umitka, nalaganje na konti peči, snemanje posode, nakladanje in snemanje posode, nakladanje in snemanje iz lužilnega

stroja.

Za mladoletne delavce pa je soglasje za delo na naslednjih delovnih mestih: prenašalec posode in še na raznih drugih delovnih mestih v emajlirnici.

Kot vidimo, zadeva soglasje za nočno delo žena in mladine v glavnem za delovna mesta v emajlirnici.

Soglasje republiškega sekretariata za delo smo dobili pod pogoji, da na nočno delo ne smemo razporediti delavke in mladoletnega delavca, ki bi jima po zdravniškem izvidu nočno delo lahko poslabšalo zdravstveno stanje in da na nočno delo razporejene delavke in mladoletni delavci prejemale zaradi varstva zdravja malico v ustreznih kaloričnih vrednostih.

Soglasje za nočno delo žena in mladine velja do 31. decembra 1967.

Enota za informacije in tisk EMO obvešča

V zadnjih dneh smo končno uspeli z radijskimi obvestili za člane kolektiva. Pri obveščanju znotraj tovarne je to brez dvoma velik korak naprej, saj nam Emajlirec ne zagotavlja obveščanja o aktualnih dogodkih dovolj hitro. Mnogokrat pa lahko preko notranje razglasne postaje obvestimo člane kolektiva o kakšni zadevi, za katero bi Emajlirec že kar nekaj dni zakasnel. Tako torej! Kaj vse bomo posredovali preko naše postaje, pa zavisi predvsem od poslušalcev. Želimo, da bi z obvestili ob 10.15 ustregli kar vsem.

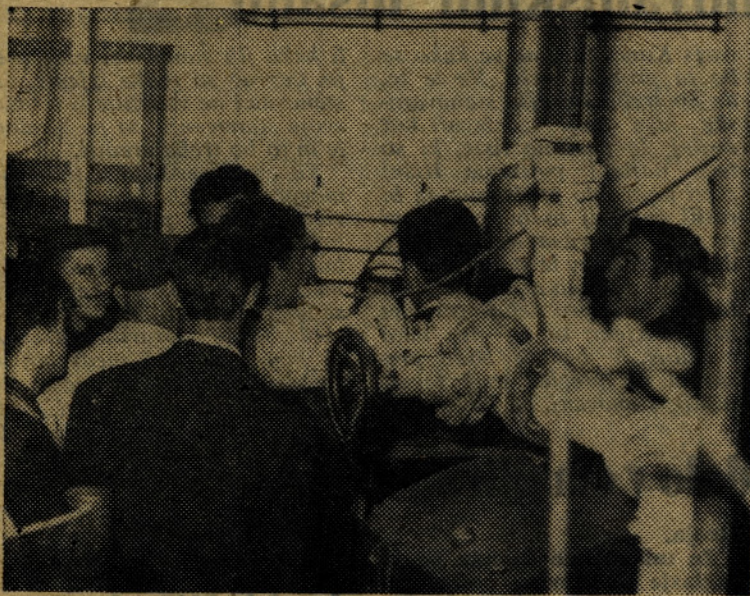
Notranja razglasna postaja res še ne služi svojemu namenu tako kot bi morala. Velik del tovarne namreč še »ni pokrit«, glas preko zvočnikov ne seže daleč na glavno dvorišče. Razumljivo je, da mnogi med malico v to dvorišče sploh ne prihajajo, mnogi verjetno do danes niti niso vedeli, da že dva tedna oddajamo poročila in več kot mesec dni glasbo med vsem časom dopoldanskega odmora. Toda za sedaj moramo biti zadovoljni s tem, kar je na voljo, saj bi izpopolnitev mreže terjala znatna sredstva. Želimo pa, da bi interna razglasna postaja dobila v tovarni takšno veljavo, da bi vsakodnevno obveščanje postalo navada, ne le nam v enoti za informacije in tisk, ampak da bi oddajo tudi poslušalo redno čimveč ljudi. Potem bi morda tudi na tisti denar za izpopolnitev mreže lahko upali. Boste pomagali?

No, pa poslušajte nas spet jutri ob 10.15. Nasvidenje!

Na letošnjem sejnu tehnike v Beogradu...

2. tečaj za serviserje oljnih peči EMO-5

Po uspelem 2. tečaju...

25. 5. 1967 je bil v naši tovarni drugi tečaj za serviserje naših oljnih peči EMO-5. Na ta tečaj, ki smo ga organizirali skupno s podjetjem »CONTAL« Ljubljana, ki na podlagi medsebojne pogodbe za naš organizira servisno mrežo, se je prijavilo 14 tečajnikov iz 5 od skupno 6 jugoslovanskih republik. Sedaj na področju SFRJ deluje že 32 servisov za oljne peči, med katerimi je 26 servisov že poslalo svoje ljudi na tečaj v našo tovarno. Čeprav so se tečaja udeležili izključno strokovnjaki, katerim sam princip in tehnika delovanja ni neznana, so obiskovalci na dosedanjih tečajih vsekakor izpopolnili svoje izkušnje ter obogatili znanje, poleg tega pa smo z njimi navezali tudi osebnostne stike, kar je velikega pomena za bodoči komercialni uspeh.

Tečajniki so nam dali vrsto napotkov in predlogov, od katerih bomo nekatere z ozirom na upravičenost vsekakor upoštevali.

Organizacijo tečaja je vodila grupa strokovnjakov na čelu z ing. Stojšom, ki je opravil pretežen del tehničnega dela značaja.

Ob koncu tečaja smo obiskovalce vprašali, s kakšnim vtisom zapuščajo našo tovarno. Lahko rečemo, da je bila njihova ocena pohvalna.

Zavedamo se, da je močna, učinkovita, hitra in cenena usluga servisa na terenu že sama po sebi zelo močno propagandno orožje ter zato sektor prodaje in zunanje trgovine teži za tem, da mrežo servisnih delavnic še bolj razširimo in usposobimo. Zato bodo temu tečaju sledili še naslednji, pri čemer bomo upoštevali že pridobljene izkušnje ter lahko ne brez osnove že danes trdimo, da bo vsak naslednji servisni tečaj še bolj uspel kot so dosedanje.

J. Z.

PROIZVODNJA JEKLA PO POSTOPKU RAZPRAŠEVANJA

Britanska raziskovalna družba za železo in jeklo je razvila postopek, ki ga je praktično pričelo izvajati podjetje »Millom Hermatite Ore and Iron Company Ltd.«, Millom, Cumberland v severozahodni Angliji.

To jeklarsko podjetje je zdaj objavilo, da kot prvo na svetu dela po postopku razpraševa-

nja. To je povsem nov postopek predelave železa v jeklo, ki je praktično izveden v eni sami delovni operaciji.

V nasprotju z običajno proizvodnjo jekla, predelujejo po postopku razpraševanja raztopljeno železo takoj po izteku iz visoke peči. Ko prebodejo visoko

peč, vodijo del raztopljene kovine direktno v razpraševalno napravo. Tukaj ga močen curek kisika razpraši, s čimer se odstranijo za produkcijo jekla nezaželene tuje snovi.

S predelavo tekoče kovine neposredno po izteku iz visoke peči se zmanjša število delovnih operacij in omeji izguba toplote na minimum, s tem pa se tudi znižajo proizvodni stroški.

Novi članki

V reviji »Steklo i Keramika«, XXIII (1966), št. 9, str. 16 do 18, sta objavila A. A. Zajcev in V. S. Mogličenko članek: RAZISKAVA RAZOGLJICENJA IN SPOSOBNOSTI EMAJLIRANJA JEKLA.

»Steklo i Keramika« XXIII (1966), št. 9, str. 33, V. A. Spiridonov: NAPRAVE ZA CISČENJE DEKORJA.

»Journal of the American Ceramic Society«, Vol. 49 (1966), št. 9, str. 462—467, H. O. Mulfinger: FIZIKALNA IN KEMIJSKA TOPNOSTI DUSIKA V TOPILNICAH STEKLA (GEKT, 4/1967-149).

»Proceedings Porc. Enamel Inst.«, L. M. Duning: VELIKE KOLICINE MLINSKIH DODATKOV ZA POVEČANJE OGNJEODPORNOSTI PRI TEMELJNEM EMAJLU (GEKT, 4/1967—149).

»Proceed. Porc. Enamel Inst.«, Vol. 25 (1963) str. 37—48, 9 slik, 8 tabel, H. J. Smith: VPLIV OGNJEODPORNOSTI MLINSKIH DODATKOV NA ODPORNOST EMAJLA PROTI KOROZIJ IN ODRGNJENJU.

Vsebinska: Komercialni TE friti z zmerno alkalično odpornostjo so primešali različne ognjeodporne snovi v različnih deležih, razen tega pa so tudi spreminjali žgalno temperaturo. Pri tem so preverjali sledeče lastnosti emajlov: optimalno žgalno temperaturo, žgalni interval, čvrstoto vezave emajla—jeklo pri ponovnem žganju, odpornost na kisline, luge in odrgnjenje, kakor tudi površinsko strukturo vžganega titanovega krovnega emajla. Emajle z velikimi količinami mlinskih dodatkov so poleg tega preiskovali na izgled, in elektronsko—optično na njihovo površinsko stanje. Pri vseh poskusih je žgalna temperatura naraščala z mlinskimi dodatki. Čvrstota vezave je bila na splošno dobra. Najboljše rezultate v smislu odpornosti na kisline, luge in odrgnjenje so dosegli z dodatki SiO₂. Kot manj učinkovit so se izkazali dodatki živa, ki so razen tega tudi v večji meri povečali žgalno temperaturo. Dodatki ZrO₂ so dali neznatne prednosti, kot neučinkoviti pa so se izkazali dodatki magnezija, aluminijevega oksida, volastonita, rubila in cinkovega oksida. Dodatki nefelinseienita, ambionita, pirofilita in lepidolita so tvorili emajle z zelo slabo površinsko kakovostjo. V članku pa izrecno opozarjajo, da veljajo navedbe specialno za uporabljeni TE in jih ne gre brez nadaljnega posploševati.

»Proceed. Porc. Enamel Inst.« Vol. 25 (1963), 49—54; 5 tab. R. B. Kempson in J. R. Friederichs: UPORABA OGNJEODPORNOSTI MLINSKIH DODATKOV ZA TEMELJNI EMAJL ZA JEKLENO PLOČEVINO.

VSEBINA: materialne stroške za TE je mogoče občutno zmanjšati z uporabo cenejših frit ob dodatku ognjeodpornih snovi. Vplivi takšnih primesi na fizikalne in kemijske lastnosti, kakor tudi nagnjenost k napakam na TE je bila raziskana na več sestavinah frit. Primerjava tovrstnih emajlov z običajnih TE ni pokazala nobenih večjih razlik. Običajni temeljni emajli s 5 do 10 % mlinskih dodatkov izkazujejo boljše prožnost in kvaliteto. Uporaba cenejših frit za TE je privedla do poslabšanja vezave pri ponovnem žganju. Emajli z večjimi količinami ognjeodpornih mlinskih dodatkov kažejo slabšo sestavo in manjšo odpornost na odrgnjenje, razen tega pa so še bolj podvrženi posebnim primerom, kadar je več slojev TE prevlečeno s krovnim emajlom. G96666OKCH—š w z). TCoLyep hndgovc

»Proceed. Porc. Enamel Inst.« Vol. 25 (1963), 106—107, L. N. Smith: OBDELAVA KOVINE ZA POVEČANJE ODPORNOSTI PROTI NASTANKU RIBJIH LUSK.

VSEBINA: Pri emajliranju hladno valjanega, z aluminijem pomirjenega jekla pride hitro do tvorbe ribjih lus. V seriji poskusov so menjali pogoje luženja, ponikljanja, sestave temeljnega emajla in žganja. Najboljši rezultat so dosegli s ferisulfatnim luženjem v sledečem sestavu: 10 do 12 % žveplene kisline, 4 do 7 % Fe + 0 do 1 % Fe²⁺ + dodatek H₂O. Temperatura 74° C, čas 3 minute. Pri zadostnem luženju se obarva kovinska površina črno. Omenjena sprememba barve, odstranitev površinskega sloja z luženjem in kemijske analize služijo za kontrolo poteka luženja.

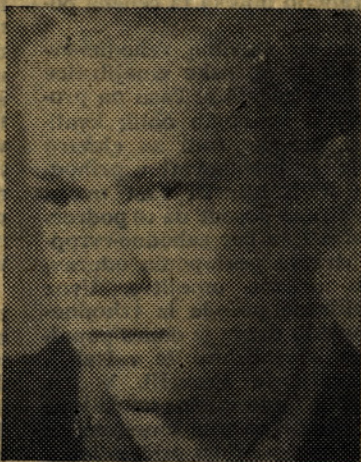
Nesreča na industrijskem železniškem tiru

JOŽE VETERNIK po nekaj urah podlegel poškodbam

Kot običajno je prišel v torek 30. maja 1967 delavec Jože Veternik zgodaj jutraj na delo v mlin za emajle. Po izjavi sodelavcev je bil zelo nemiren in objokan. Ko so ga vprašali kaj mu je, jim je povedal, da celo noč ni mogel spati, ker da so se doma prejšnji večer nekaj prepirali. Že takoj v začetku dela ni bil zbran. Kar nenadoma je prenehal delati ter dejal svojemu sodelavcu Krušču, da bo moral ta delati sam naprej, ker da bo on napravil samomor. Njegovi sodelavci teh besed niso vzeli resno, vendar se je pozneje izkazalo, da je Veternik mislil še kako resno. In potem se je zgodilo to, česar ni nihče pričakoval. Ob šesti uri in štirideset minut, je pokojni Veternik Jože tragično končal svoje mlado življenje pod kolesi železniškega vagona.

Takoj po nesreči je prišla na kraj nesreče komisija uprave za notranje zadeve občinske skupščine v Celju, ki so jo sestavljali: Miloš Dobrotinšek, preiskovalni sodnik, Štefan Hafner, tehnik in Maks Leskovec, delavec. Kasneje je opravil preiskavo tudi republiški inšpektor dela dipl. inženir Vladimir Rot.

Po izjavah sodelavcev je pokojni Veternik šedel ob peti uri in petdeset minut. Strojvodja in delavec pri vagonih na železniškem tiru sta kot običajno mirno in pazljivo premikala železniške vagonce ter jih pripravljala za nakladanje tovara. V bližini pa so nekateri delavci še nakladali tovar na kamion. Ti so videli stati mlajšega delavca (Veternika) pri vodnem hidran-

tu poleg lesene ograje v bližini železniškega tira. Ko je vlakovna garnitura vozila korakoma mimo, so opazili, kako se je ta mladi delavec nenadoma pognal pod železniški vagon in to neposredno pred zadnjo os zadnjega vagona. Premikalec, ki je stal na prednji stopnici zadnjega vagona, je začutil, da se je vagon zazibal in dal znak strojvodji naj garnituro ustavi. Strojvodja je takoj ustavil, vendar je zadnje kolo vagona težko poškodovalo pokojnega Veternika. Prepeljali so ga takoj v bolnico, kjer pa je kmalu nato podlegel težkim poškodbam.

Pokojni Veternik Jože je bil samski in se je zaposlil v naši tovarni leta 1962. Leta 1964 je odšel na odsluženje kadrovskega roka v JLA in se po povratku iz JLA zopet vrnil na delo v tovarno. Bil je dober mlad delavec, zato je njegova smrt globoko prizadela njegove sodelavce.

— Sulterer V. — S. Kovač: »PROIZVODNOST RADA POJAM — FAKTORI — MJERENJE«, Zagreb 1967.

— »EKONOMIKA JUGOSLAVIJE. Dio I. Zagreb 1967.

— »INŽENJERSKO TEHNIČKI PRIRUČNIK«. Knj. I. Beograd 1966.

— »INŽENJERSKO TEHNIČ-

Dolgoročni program in plan dela oddelkov HTV za leta 1967/69

V letu varstva v delovni organizaciji predvideva oddelek varstva pri delu in rehabilitacije ob sodelovanju samoupravnih organov in vseh zaposlenih izboljšave, tako v pogledu varstva in zdravja zaposlenih delavcev, kakor za izboljšanje delovnih pogojev.

V EMAJLIRNICI:

Ventilacija oddelka se kompleksno rešuje in so naročeni elaborati. Predvidevamo dokončno izvedbo ventilacijskih naprav do konca leta 1969.

Zadovoljiva ventilacija v brizgalnih kabinah bo urejena do konca 1967. leta.

Razsvetljava delovnega prostora s fluorescenčnimi svetilkami bo v celoti izvedena v letu 1967.

Stena med emajlirnico in surovinskim oddelkom bo postavljena do konca tega leta. Ta stena se mora postaviti zato, ker je pri »GABLER« strojih močan preprih.

Vprašanje sanitarnih prostorov bo zadovoljivo rešeno z izgradnjo novih prostorov do konca leta 1968. Prva etapa naj bi bila končana ob koncu leta 1967.

Notranji transport v emajlirnici bo mehaniziran z elektro vozički do konca leta 1967, delno pa že do sredine leta 1967.

Redno popravilo tal bo upravljala. vzdrževalna služba skozi vse leto.

Vse naprave, stroji, plinski vodi, elektro naprave in vsi kanali bodo pod nadzorom in bo o pregledih evidenčna knjiga.

Oddelek emajlirnice bo imel redne zdravstvene preglede svojih delavcev v letu 1967.

Higieni dela in čistoči v obratu bo povečati posebno pozornost in bo v ta namen organiziranih več čistilcev in prevzgoja delavcev.

V oddelku bodo organizirana predavanja o varstvu pri delu,

predvajani filmi in diapozitivi s področja varstva pri delu.

Oddelek zaposluje pretežno žensko delovno silo, zato bo posvečeno več predavanj problemom zaščite delovnih žena.

DEKOR ODDELEK:

— Odsesovanje v brizgalnih kabinah bo urejeno do konca letošnjega leta (dosedanje odsesovalne kabine so nefunkcionalne in povzročajo močno zaprašenost in s tem poklicna obolenja).

— Splošna ventilacija delovnega prostora bo urejena kmalu.

— Vprašanje ogrevanja delovnega prostora v zimskem času bo rešeno z novo toplarno, ki bo zgrajena do konca leta 1968 in bo delno obratovala že v letu 1967.

— Sanitarni prostori oddelka bodo centralno rešeni do konca leta 1968.

PREDELOVALNICA KOVIN:

— Varnostne naprave na nezaščitene stiskalnice bodo postopoma vpeljane do konca leta 1968. Varno vlaganje s pripomočki (pinceto, kavliji in vakuum gubicami) pa se že izvaja.

— Skladišča surove posode bodo urejena s pridobljenim prostorom, ko bodo izločene garderobe iz del. prostora v nove garderobe. Na ta način bi pridobili potreben delovni prostor, sprostile pa bi se tudi transportne poti, ki so v sedanjih situaciji povsem založene. To povzroča precejšnje težave v tehnoloških postopkih in pri varnosti zaposlenih.

— Tla v delovnih prostorih, ki so sedaj asfaltna, bodo zamenjali z lesenimi do konca leta 1968 postopoma.

(nadaljevanje na 13. strani)

Novo v knjižnici

— Kostić Ž. K. i S. Kukoleća: »RASPODELA DOHOTKA U. PREDUZEĆU«, Zagreb 1967.

— »POREZ NA PROMET«, Zagreb 1967.

KI PRIRUČNIK«. Knj. IV. grad 1966.

— »INŽENJERSKO TEHNIČKI PRIRUČNIK«. Knj. IV. Beograd 1966.

— Rovešnjak M.: »STATISTIČKA KONTROLA KVALITETE«. Zagreb 1966.

— Novak M.: »ORGANIZACIJA PODUZEĆA U SOCIALIZMU«. Zagreb 1966.

— Klopčič M.: »OMREŽNO PLANIRANJE«. Ljubljana 1967.

— PRIMJER ANALIZE UREDSKOG RADA«. Zagreb 1966.

— Aleš F.: »OSNOVE VARSTVA PRI DELU V INDUSTRIJI«, Ljubljana 1966.

— Leroy A. M., Edvard in G. D. Herbement: »PRIROČNIK ZA PLAMENSKO VARENJE IN SORODNE POSTOPKE«, Ljubljana 1962.

»HALBMASCHINELLES UND MASCHINELLES SCHWEISSEN«, Düsseldorf.

Razvojne težnje izvoza in uvoza emajlirane posode v državah skupnega

Po več kot 10-letnem nazadovanju proizvodnje in izvoza emajlirane posode iz držav Skupnega evropskega trga (SET), kar je bila posledica predvsem izgube — prej tradicionalnih — prekomorskih tržišč na eni strani ter hitrega rasta vseh vrst posode iz konkurenčnih materialov (plastike, aluminija, nerjaveče pločevine, ognjevzdržnega stekla in porcelana) na drugi strani, se je v zadnjih letih gibanje proizvodnje emajlirane posode znatno bolj umirilo. K temu razvoju so prispevale nove oblike ter barvne izvedbe posode v kuhalne svrhe, v novjšem času pa tudi interes potrošnikov za nakup rustikalne posode, ki služi za razstavne svrhe v stanovanjskem okolju. Poleg tega raste

interes potrošnikov za nakup emajlirane posode in nje uporabe zaradi delnega spoznanja prednosti, ki leži v večji higieničnosti priprave jedi v primerjavi z uporabo aluminjske posode.

V takih pogojih prihaja v zadnjih dveh letih tudi do poživljanja zunanje-trgovinske menjave emajlirane posode. Izvoz znova raste in to predvsem kvalitetne posode med državami z visokim življenjskim standardom. Obstoječi zahodno-evropski proizvajalci uspevajo že dve leti plasirati znatne količine svoje kvalitetne posode v države Skupnega evropskega trga, v države EFTA kot tudi na severno-ameriški kontinent. To gibanje izvoza posameznih držav SET ponazorjuje naslednja tabela:

	1961		1965		1966	
	t	000 \$	t	000 \$	t	000 \$
Belgija (Luxemb.)	123	94	70	83	ni podatkov	
ZR Nemčija	3604	3.393	2553	3.190	3188	4.203
Francija	1989	1.592	1905	1.768	1472	1.517
Nizozemska	612	625	439	502	492	610
Italija	ni podatkov		ni podatkov		271	260
Skupno	6328	5.704	4967	5.543	5423	6.590

Iz dinamike je vidljivo, da povprečna vrednost v izvozu dosežene posode v zadnjih letih hitro raste, kar je rezultat hitre rasti v kvaliteti posode. Na ugodnejše izvozne izkupičke cene izvoza. Na splošno je vpliva tudi drugačni sortiment. V zadnjih petih letih namreč hitro pada izvoz niže kvalitetne posode v prekomorska tržišča, ki je vsebovan v veliki meri še leta 1961 v podatkih francoske ugotovitvi, da v zadnjih letih izredno hitro raste izvoz visoko kvalitetne emajlirane posode v skoraj vse države Zahodne Evrope, saj je danes mogoče kupiti posodo nemških proizvajalcev v Franciji, Belgiji, Holandiji, nordijskih državah, Švici itd. V novjšem času pa se povečuje izvoz tudi italijanske posode ter avstrijske posode na ta področja. Takšna gibanja so

prav gotovo posledica postopne odprave prejšnjih visokih uvoznih carin znotraj obeh integracijskih skupnosti — SET in EFTA. Vodilni zahodnoevropski proizvajalci prav zaradi tega vedno gledajo v povečani izvoz v prihodnjih letih. To velja predvsem za italijansko, zahodno-nemško in tudi avstrijsko emajlno industrijo, ki pričakuje od povečanega izvoza v prihodnjih letih daljni vzpon proizvodnje ob sorazmerno mirnih razvojnih težnjah plasmana na njihovih lastnih nacionalnih tržiščih.

Uvoz emajlirane posode v države SET kaže mirnejše težnje v zadnjih letih, saj je obseg uvoza več ali manj ustavljen, če pri tem opazujemo celokupen uvoz glavni hrčav SET, kot to kaže naslednja tabela:

	1961		1965		1966	
	t	000 \$	t	000 \$	t	000 \$
Belgija (Luxemb.)	1453	1.369	1087	2.174	ni podatkov	
ZR Nemčija	113	129	1054	965	1298	1.354
Francija	498	316	275	321	373	524
Nizozemska	279	212	363	369	590	590
Italija	ni podatkov		ni podatkov		433	322
Skupno	2343	2.026	2779	3.829	2694	2.790

V uvoznih podatkih ZR Nemčije ni vsebovan uvoz posode iz NDR, ki ga ne registrirajo kot

uvoz marveč kot notranjetrговinski promet. Uvoz vzhodno-nemške posode je znašal leta

1966 še vedno \$ 375 tisoč ali ca. 800 t.

Glavni dobavitelji emajlirane posode na ta področja so poleg ZR Nemčije in delno Francije, države, Spanija, Jugoslavija, predvsem še vzhodno-evropske delno pa tudi Hongkong, čigar omejeni sortiment posode se prodaja celo na Dunaju po nesorazmerno nizkih cenah. Tudi v Francijo doteka ta cenena posoda.

Ker so številne vzhodno-evropske in španske emajlirnice prešle v novjšem času na proizvodnjo sodobnih oblik kvalitetne posode, tudi za elektro-svrhe, je pričakovati v prihodnjih letih hitrejši rast uvoza emajlirane posode na to področje, zlasti še ker zahodno-evropske države postopoma odpravljajo uvozne omejitve. Uvoz emajlirane posode iz vzhodno-evropskih držav je danes popolnoma liberaliziran že v Italiji, Holandiji in Franciji. V ZR Nemčiji bodo v teku letošnjega leta omilili uvozne omejitve. Iz tega razloga lahko pričakujemo v našem podjetju, da bodo pogoji bodoče prodaje naše emajlirane posode na to področje vedno težji, saj se bomo vedno bolj srečavali s povečano ponudbo vzhodno-evropske posode, ki se nudi po nižjih cenah in ki nam do sedaj zaradi uvoznih omejitev še ni delala hujših preglavic. Na zahodu je danes mogoče kupiti že vzhodno-nemško in češko elektro-po-

do, ki ne zaostaja mnogo za izdelki renomiranih nemških proizvajalcev samih.

Mednarodni promet posode pa bo dobil širši razmah v bodoče sporedno z združevanjem posameznih EFTA držav z državami SET, saj je znano, da so že dalj časa intenzivni razgovori o vstopu Danske, Velike Britanije, nordijskih držav in Avstrije v Evropsko skupno tržišče. Ocenjevalci pričakujejo, da bo do vsestranske združitve na gospodarskem področju prišlo postopoma do leta 1973. Do tedaj pa bodo izhajali impulsi večje medsebojne izmenjave tudi iz osnove splošnega znižanja carin, čigar sporazum je bil pravkar sprejet v Genfu v okviru takoimenovane »Kennedyjeve runde«.

Emajlna industrija Evrope se zaveda velike odgovornosti v bodočem evropskem trgu, ki ga ne bodo omejevali — kot do sedaj — razni ukrepi, ki so bili usmerjeni na zaščito domače industrije ali za zaščito določene industrijske panoge neke gospodarske integracijske skupnosti. Zaradi tega vlagajo evropske emajlirnice svoja razpoložljiva finančna sredstva — ki so pa večinoma nezadostna — v stalno modernizacijo tehnoloških postopkov, vse pa ob skrbni in realni oceni razvojnih teženj, zlasti pa še bodočega plasmana. Čeprav ta industrijska panoga nenehno toži o težkih pogojih proizvodnje in plas-

Naše podjetje se je tudi letos udeležilo spomladanskega velesejma gospodinjstskih in kovinskih izdelkov v Kölnu, na katerem sodelujejo vsa velika podjetja kovinske industrije Zahodne Evrope in se pri tem merijo s svojimi proizvodnimi dosežki v cilju ugotavljanja bližnjih prodajnih možnosti. Slika prikazuje razgovor bavarskega ministra za gospodarstvo dr. Schedla in generalnega direktorja velesejemske družbe v Kölnu von der Heyde z izvozno referentko našega podjetja Štefko Ramšak na našem razstavnem prostoru velesejma.

evropskega trga USPEŠEN ZAKLJUČEK KENNEDYJEVE RUNDE

mana, pa dobiva dober poznavalec občutek, da ta industrijska panoga ima v bodoče nekoliko boljše perspektive, kot jih je imela v zadnjih 12—14 letih. To pa je predvsem zaradi tega, ker se je število emajlirnic v tem obdobju močno zmanjšalo, proizvodnja emajlirane posode so ustavile brezizjemno vse tiste emajlirnice, ki niso imele perspektive, — preostale so torej samo emajlirnice, ki se ob moderni tehnologiji in razvoju kvalitetnih izdelkov lahko vključujejo v zoženi domači trg, hkrati pa lahko s konkurenčnimi pogoji nastopajo na tujih trgih. Tak razvoj zadnjih 15 let na tem primeru jasno dokazuje ozdravljanje neke proizvodne panoge, seveda ob polnih posledicah za vsa tista podjetja, ki niso imela in ki nimajo perspektive. To pa je hkrati zakon slehernega gospodarskega razvoja na vsakem gospodarskem področju.

Štiriletni napor skoraj 50 držav sveta, ki so bili usmerjeni k ciljem dogovoriti se o splošnem znižanju carin in odpravi raznovrstnih preprek, ki omejujejo večji razmah in svobodnejšo svetovno trgovino — in so bili imenovani pri takšnem predlogu bivšega predsednika ZDA Johna Kennedyja — »Kennedyjeva runda« — so bili 16. maja letos uspešno zaključeni v Genfu v Švici, potem, ko so bila še nekaj dni pred tem pogajanja v najbolj kritičnih točkah med gospodarskimi velesilami v brezupnem položaju. Moralna odgovornost velikega števila držav na teh pogajanjih, ki so bila v okviru GATT kot tudi bojazen posameznih vlad v svetu, da bi jim v zadnjem momentu naprtili krivdo neuspelega zaključka, — so bili edino orožje, ki so pripeljali prisotne države do sporazuma o splošnem znižanju carin, ki znaša v

povprečju 36—40 odstotkov.

Znižanje carinskih stopenj je po tem sporazumu, ki ga morajo vse na razgovorih sodelujoče države podpisati 30. junija v Palači narodov v Genfu, zelo različno. O ključnih problemih blagovnih vrst so bili namreč skoraj 12 mesecev bilateralni razgovori med zainteresiranimi državami, v katerih je vsak partner skušal doseči za svojo nacionalno industrijo čim ugodnejši carinski in uvozni postopek. Največji napor so veljali dogovoru o znižanju visokih uvoznih carin za kemične proizvode v ZDA na eni strani ter zaščiti Skupnega evropskega trga pred agrarnimi izdelki držav, ki niso članice SET. Obseg znižanja carin je v teh agrarnih izdelkih manjši in znaša 10—20 odstotkov. Pri uvozu osebnih avtomobilov so države SET pristale na znižanje carinske stopnje na 11 odstotkov, Švedska na 10 odstotkov, Kanada na 15 odstotkov, Danska in Japonska pa znižata dosedanje carinsko stopnjo za 50 odstotkov. V prometu jekla je Velika Britanija pristala na znižanje vrednostne carine od 10 na 8 odstotkov, države Montanske unije pa na povprečno 5,74 odstotka. ZDA bo svoje carinske stopnje za uvoz jeklarskih izdelkov prilagodila nivoju Montanske unije.

Pri uvozu kemičnih izdelkov znižajo države SET dosedanje carine v povprečju za 30 odstotkov, ZDA pa za 50 odstotkov.

Dogovorjena znižanja carinskih stopenj bodo realizirana postopoma v teku 5 let. Pri tem je pričakovati, da bo do prvega znižanja prišlo 1. 1. 1968, verjetno pa šele 1. 7. 1968, za kar si prizadevajo države Skupnega evropskega trga, ki s tem datumom ukinejo v medsebojni blagovni menjavi vse carinske stopnje.

V okviru splošnega sporazuma, ki ima za cilj nadaljnjo liberalizacijo mednarodne trgovinske izmenjave in ki obsega blizu 80 odstotkov celotne svetovne trgovine, so države sklenile tudi tako imenovani sporazum o žitaricah, po katerem se visoko razvite države v svetu obvezujejo, da bodo letno dobavljale državam, ki jim preti lakota, 4,5 milijonov ton žitaric. Pri tem dajejo ZDA delež 42 odstotkov, Skupni evropski trg 23 odstotkov, Kanada 11 odstotkov, Velika Britanija in Avstralija ter Japonska po 5 odstotkov, ostanek pa prispevajo ostale države.

Doseženi sporazum pomeni največji napredek na področju mednarodne trgovinske menja-

ve v vsem obdobju po letu 1947 in hkrati tudi začetek rušenja gospodarske zaprtosti integracijskih združenj, do katerih je prišlo v zadnjih 10 letih z osnovanjem Skupnega evropskega trga, male svobodne trgovinske cone EFTA. Za jugoslovansko gospodarstvo, zlasti pa še za panoge, ki so v svoji proizvodnji orientirane na izvoz, pomeni ta sporazum prav gotovo svetlejšo bodočnost, ker postopoma odpravlja visoke carinske barriere, ki jih mora danes preskakovati blago jugoslovanskega porekla pri uvozu v države SET in EFTA. Ker je tudi naša država resno posegla v pripravljalne razgovore te Kennedyjeve runde, lahko jugoslovanska industrija in kmetijstvo ter jugoslovanski potrošniki računajo v prihodnjih letih s postopnim znižanjem uvoznih carin v skladu s tem sporazumom. To pa hkrati pomeni, da bo jugoslovanski potrošnik vzporedno liberalizacijo naše zunanje trgovine dobival blago tujega porekla ceneje. Našemu gospodarstvu pa tak razvoj nalaga nujnost hitrega prilagajanja proizvodnih stroškov svetovnim cenam, če bomo hoteli zavarovati naš lastni nacionalni razvoj. I. B.

V zadnjih mesecih je naše podjetje uspelo z nekaterimi emajliranimi izdelki prodreti tudi na švedsko tržišče ter se uveljaviti z določenim sortimentom emajlirane posode v modernih pastelnih in intenzivnih barvah, ki jih tamkajšnje tržišče kupuje, predvsem kot razstavne predmete stanovanjskega interierja. Slika je povzeta iz reklamnega natisa v dobro uvedeni švedski reviji DAMERNAS, ki jo razpečujejo v veliki nakladi v tej državi. Slika zgovorno dokazuje, kakšen privlačen učinek lahko vzbudi primerna oblika reklame našega — sicer vsakdanjega sortimenta posode.

PISMA

ZARES, SLOVENCI SMO!

Kaj z vami naj storimo,
vi šolani ljudje,
naj morda vam pustimo,
da zmešate nas vse?

Ste morda pozabili,
ta naš slovenski rod,
da pisali in govorili
brez tujk bi in pomot.

Slovenska vam je šola
bistrila vaš razum,
drži pa se vas smola,
ko gre za sporazum.

Le kdo naj vas razume,
morda mi delavci,
če pišete v jeziku,
ki sploh nikjer ga ni.

Pišite po domače
brez tujk in spakedrank,
nam boljše bodo plače,
in sram ne bo nas strank.

MLADI V »EMO«

ALI RESNI PROBLEMOV?

V petek, 26. maja, je bilo v Mariboru v organizaciji mladinskega aktiva tovarne umetnih brusov SWATY Maribor, četrto redno posvetovanje med mladinskimi organizacijami IMPOL iz Slov. Bistrice, tovarno dušika iz Ruš, tovarno glinice in aluminija B. KIDRIČ, SWATY ter EMO. Posvetovanja se žal niso udeležili predstavniki mladinske organizacije iz IMPOLA.

Tema posvetovanja je bila »MLADI IN PROIZVODNJA«.

V uvodnih besedah je predstavnik iz SWATY na kratko nakazal, s kakšnimi problemi se najčesče ukvarja mladina v tem delovnem kolektivu. V ospredju je vsekakor problem discipline, ki je ponekod boljša, ponekod slaba, pač zelo odvisna od posameznih obratov in dela v njih. Da disciplina zelo zavisi od vrste dela je dejstvo in so to nakazali tudi predstavniki ostalih delovnih organizacij. Predvsem je to še v delovnih organizacijah in posameznih obratih, kjer je največ kadra z nizko izobrazbo in kjer je disciplina dosti slabša, več je pri takih ljudeh kršitev delovnih dolžnosti ipd.

Marsikje pa se delovne organizacije morajo ukvarjati s problemi alkoholikov, predvsem starejših članov delovne organizacije posamezno. Dobrodošel pa je podatek, da se to med mladimi ljudmi ne pojavlja pogosto in je to vsekakor pohvalno za mlade proizvajalce po delovnih organizacijah.

Ob vprašanju discipline pa gre tudi za kvaliteto dela vsakega proizvajalca, gre za to, da se bo vsak proizvajalec trudil, da bo delal — proizvajal čim kvalitetnejše, čim bolje in bo napravil vsaj toliko kot se od njega zahteva, ali pa še več.

Ena izmed dolžnosti mladinske organizacije naj bo ta, da bo redno seznanjala kako nujno je, da se vsak na svojem delovnem mestu trudi, da opravlja naloge in dolžnosti, ki jih nalaga delovno mesto.

Drugi, prav tako pereč problem, je izobraževanje tiste mladine, ki nima dokončane osnovne šole in v ta namen prirejanje raznih strokovnih tečajev ipd. Izmed petih kolektivov, katerih predstavniki se udeležujemo teh posvetovanj in jih prirejamo, ima zaenkrat vpeljana poleg naše delovne organizacije, osemletko za te člane kolektiva še samo tovarna dušika iz Ruš. Predstavnik mladinske organizacije iz Ruš je jasno nakazal, kako so na letni konfe-

renci mladinske organizacije mladinci zahtevali, da kolektiv uvede seminarje za dokončanje osemletke, ko pa so bili ti seminarji razpisani, so dobili le okrog deset prostovoljnih prijav in je morala vmes poseči mladinska organizacija, da so dobili dovolj kandidatov za seminarje.

Potreba po strokovnih tečajih je tudi vse večja in temu primerno tudi posamezne delovne organizacije krepijo svoje izobraževalne centre, skrbijo, da se njihovi člani udeležujejo predavanj na delavskih univerzah, jih pošiljajo na strokovne seminarje ipd.

Na posvetovanju smo lahko ugotovili, kako imajo po nekaterih delovnih organizacijah slabo organizirano delo. Dogaja se (npr. Ruše), da ima delavec odrejeno delo, ki ga pa opravi v štirih urah, čeprav je njegov redni delovni čas osem ur dnevno. Torej mu ostanejo še štiri, ki jih pa uporabi za razna »postopanja« po podjetju ipd. Jasno je, da pri tem opada disciplina, to pa je v breme delovni organizaciji.

Zelo neurejeno imajo ponekod še delitev osebnih dohodkov, ker še nimajo sistema za delitev po delu, saj ima v veljavi analitično oceno zaen-

krat samo kolektiv tovarne glinice in aluminija iz Kidričevega in pa naša delovna organizacija. Predvsem pa je zanimiva ugotovitev da je disciplina proizvajalcev dosti slabša v tistih delovnih organizacijah, ki še nimajo delitve osebnih dohodkov po delu in kvaliteti dela.

Kar zadeva probleme mladih proizvajalcev, o tem še nismo kaj prida govorili; dejstvo je, da teh problemov še ne poznamo, ker jih mladi sploh ne iznašajo na sestankih aktivov mladinske organizacije. Pojav je poznan tudi pri nas, saj na sestankih nikdar ne obravnavamo problemov posameznikov.

Več pa je bilo govora o problemih vodstev mladinskih organizacij. Npr. kako uspešno lahko danes dela en član, ki je v vodstvu ene mladinske organizacije, aktiva, še dostikrat zavisi od njegovega predpostavljene, ker pač samoupravni organi delovnih organizacij še vse preveč smatrajo mladinsko organizacijo kot stransko stvar, skoraj kot nepotrebno organizacijo. S tem problemom se še ukvarja dosti mladinskih organizacij na območju mariborske občine; v naši delovni organizaciji smo mladi lahko srečni, da se nam ni treba ukvarjati še s tem problemom. V zelo neugod-

ni situaciji sta mladinska aktiva v tovarni dušika Ruše in SWATY.

Pogovor je stekel še o zaposlovanju delavcev iz naših bratskih republik. Po načelu enakopravnosti ter bratstva in enotnosti, naj bi imeli vsi naši državljani iste pogoje in možnosti za sprejem oz. vstop v neko delovno organizacijo. S tem vprašanjem se dosti ukvarjajo v Tovarni glinice in aluminija v Kidričevem ter v Tovarni dušika v Rušah kjer dobivajo največ prošenj za delo prav od delavcev iz naših sosednjih republik in ne sprejemajo novih sodelavcev preko zavodov za zaposlovanje delavcev.

Ob koncu posvetovanja smo se še dogovorili, da priredimo skupen izlet za vse aktivne mladince 18. junija letos v bližino Slov. Bistrice.

Ker je ta dan tovarniški avtobus že zaseden, bomo verjetno dobili avtobus delovnega kolektiva Cinkarne in jim bomo službo ob priliki vrnili. Upamo pa tudi da nam bo vreme naklonjeno, saj bo takrat konec koncev že skoraj poletje.

Naslednje posvetovanje bo zopet v IMPOLU, saj smo se zmenili, da s temi posvetovanji nadaljujemo skozi vse leto.

Znidar Jože

Predstavljamo vam

Priimek in ime:

Sivka Vili.

Datum rojstva in kraj:

15. 2. 1945, Celje.

Kdaj in kje si postal član ZM?

Leta 1961 v EMO.

Na katerem področju si sedaj največ prispeval k uspešnemu delu mladinske organizacije?

Leta 1963/64 sem bil predsednik aktiva ZM emajlirnice. Predsednik tega aktiva sem še sedaj v letu 1966/67. V glavnem se ukvarjam s problemi mladih proizvajalcev.

Kakšno je tvoje mnenje o sedanjem delu naše mladinske organizacije kot družbeno-politične organizacije?

Nikoli nisem našel s strani mladincev in mladink v svojem

aktivu dovolj razumevanja za izvršitev nalog, ki jih nalaga

nam mladim družba, ki si jih nalagamo sami. Prav zaradi tega smatram, da delo ni moglo

biti zadovoljivo, učinkovito, obenem pa trdim, da za razna neizvajanja nalog niso kriva vodstva posameznih aktivov.

Imaš kakšen predlog, da bi se delo izboljšalo?

Za to je potrebno razumevanje slehernega mladince v podjetju, v aktivu ZM, da bi vsi sprejeli naloge mladinske organizacije kot svoje naloge. Mladi se vse premalo zavedamo svojih nalog, ki si jih zastavljamo sami, saj če se bomo vsi tega zavedali naše delo ne bo težko, vendar sem prepričan, da tega še dolgo ne bomo dosegli. V aktivu emajlirnice konkretno sploh ni zanimanja za delo v mladinski organizaciji.

Ali imajo tvoji nadrejeni razumevanje za tvoje delo v aktivu ZM?

Razumevanje se pri nadreje-

Dolgoročni program dela oddelka HTV za leta 1967-69

(nadaljevanje z 9. strani)

— Ropot je v oddelku običen. Odprava ropota se bo postopoma sanirala z lokacijo izvora ropota do konca leta 1968.

— Preprih bo v oddelkih odpravljen s primernimi vetrolovi in odgovarjajočimi vratni do konca leta 1968.

— Ventilacija delovnih prostorov in kurjava bo urejena z novimi ekshaustorskimi napravami za menjavo zraka do konca leta 1969.

— Sanitarni prostori bodo urejeni in bo vprašanje zadovoljivo rešeno, ko bodo zgrajeni novi skupni prostori ob koncu leta 1968.

— Notranji transport je še vedno problem, ker večino polizdelkov vozimo z vozički ročno. Tak transport je počasen, težak in ogroža varnost na transportnih poteh. Mehanizacija transporta in same transportne poti bodo urejeni do konca leta 1968.

POCINKOVALNICA IN LUŽILNICA

Ta oddelk ima še vedno najnevarnejše delovne pogoje. Najprej je v tem oddelku potrebno urediti pravilne zaščitne zaslonne za delavce, kateri spuščajo predmete v cink. Okolico je treba ob takih prilikah samo zaščititi tako, da ne bo prišlo do težkih poškodb.

Notranji transport izdelkov je težak in večina izdelkov se transportira na daljše relacije. Za normalizacijo transporta in za izboljšavo delovnih pogojev je nabavljen elektro voziček in se bo transport mehaniziral do konca leta 1967.

Sanitarni prostori za oddelk so najnujnejši. Zgrajeni bodo centralno. Ventilacija lužilnice bo urejena do konca leta 1968.

nih najde, vendar ne v takšni meri kot mi to pričakujemo. Tu je delo na normo in moram vsako delo za mladinsko organizacijo opraviti med malico, takrat pa je časa zelo malo in je jasno, da delo potemtakem ne more biti zadovoljivo. Želim si, da bi se nadrejeni zavedali pomena mladinske organizacije. Zavedati se moramo vsi, da vsako delo zahteva svoj čas.

Kako te kot aktivnega člana ZM gledajo tvoji sodelavci?

To bi moral vprašati kakšne-ga mojega sodelavca.

Si v kakšnem samoupravnem organu podjetja?

V obratnem delavskem svetu emajlirnice.

Ali meniš, da se večina članov ZM zaveda svojih pravic in dolžnosti v mladinski organizaciji? Ne, prepričan sem, da ne!

RADIATORSKI ODDELEK

V oddelku so močne koncentracije plinov, ki jih bo treba odvajati na prosto z mikroklimatskimi napravami. Te bodo urejene do konca leta 1969.

Preprih je v oddelku močan in ga je treba odpraviti z vetrolovi in odgovarjajočimi vrati. Preprihi bodo odpravljeni do konca leta 1967. Lakirnica radiatorjev bo preurejena do konca leta 1967.

Obstoječi delovni prostori so neprimerno ventilirani. Ventilacija delovnih prostorov bo izvedena do konca leta 1969.

Sanitarni prostori bodo zgrajeni istočasno s centralnimi do konca leta 1969.

Pogoji dela v oddelku bodo normalizirani z mehanizacijo in ob izboljšanju proge za transport radiatorskih baterij.

Delo bo opravljeno do konca 1967. leta.

IZDELOVALNICA KOTLOV

V oddelku obstoja močan ropot. Z odstranitvijo ravnanja sten za kotle v poseben prostor bo stanje občutno boljše. Delo bo končano do konca leta 1967.

Ventilacija delovnega prostora in mikroklima ne ustrezata. Stanje bo sanirano do konca leta 1969.

Težki delovni pogoji bodo odpravljeni s še povečano mehanizacijo, predvsem pri nalaganju kotlov za centralno kurjavo. Dela bodo izvedena do konca leta 1967.

Osebnostna zaščita delavcev se mora še izboljšati, kakor tudi tehnična zaščita na strojih in v notranjem transportu do konca leta 1967.

Kje občutiš pomanjkljivosti v delu mladinske organizacije?

Na področju športa, pomanjkanje ekskurzij, predavanj, vem pa, da za takšne stvari ni zainteresiranih mladincev.

Kakšen naj bi bil v bodoče sestav vodstva mladinske organizacije?

Večina članov TK ZMS naj bi bila podobno kot sedaj iz proizvodnje, naj pa bi bili samo tisti, ki so sami neposredno zainteresirani za delo v mladinski organizaciji.

Kakšni so tvoji načrti za v prihodnje?

Rad bom pomagal pri reševanju problemov mladine, v privatnem življenju pa, upam, da bom našel zadovoljstvo v delu in zdravju.

Vili, za razgovor hvala lepa in dosti sreče v življenju!

Znidar Jože

OBRAT ODPRESKOV IN AVTOKOLE

Ventilacija delovnega prostora in mikroklima nasploh (prepihi, razsvetljava, zadimljenost, ropot, itd.) ne odgovarjata pogojem in zdravstvenim normam. Stanje bo sanirano do konca leta 1969 postopoma.

Težki pogoji za delo v notranjem transportu bodo odpravljeni z boljšo mehanizacijo in avtomatizacijo do konca leta 1968.

OBRAT KEMIČNIH IZDELKOV (topilnica)

Topilnica dobi nov, sodoben obrat še letos. S tem obratom bo istočasno rešeno več problemov varstva pri delu, predvsem pa silikoznih obolenj.

ORODJARNA

Preprih je v tem obratu problem št. 1 in bo odpravljen vzporedno z namestitvijo vetrolovcev do konca leta 1967.

Prenašanje bremen predstavlja stalno nevarnost. Dvigalo ima nosilnost le 1 tono, to pa je za velika orodja premalo.

Z novim dvigalom nosilnosti 3 ton bo ta problem zadovoljivo rešen do konca leta.

Sanitarije bodo — kot velja to za vse ostale — urejene vzporedno z izgradnjo novih centralnih sanitarnih prostorov.

INDUSTRIJSKI TIRI IN TRANSPORT

Industrijski tiri predstavljajo za tovarno velik problem pri razvoju tovarne in načrtnih rekonstrukcijah. Nadalje predstavljajo ti tiri stalno nevarnost za zaposlene v tovarni. Rekonstrukcija tirov in njihova funkcionalna ter varna izvedba bo končana do konca leta 1969.

Težki pogoji dela bodo odpravljeni s še večjo mehanizacijo do konca leta 1968.

SKLADIŠČA MATERIALA IN SUROVE POSODE

Za normalno in varno delo v skladiščih bi bilo potrebno izgraditi nove skladiščne prostore.

Predvidena je gradnja novih skladišč do konca leta 1968.

Sedanje skladiščenje materiala predstavlja stalno nevarnost za zaposlene, zato bo izgradnja novih prostorov ublažila ta pojav.

Za varno garažiranje elektro vozičkov bo potrebno izgraditi odgovarjajoč prostor do konca letošnjega leta.

Sanitarni prostori so vezani na izgradnjo novih.

Prepihe je treba v oddelku rešiti s postavitvijo novih vetrolovov.

ENERGETSKA OSKRBA

Najbolj pereč problem je generator, ki je na lokacijsko nepravem mestu in predstavlja stalno nevarnost za oddelke v bližini.

Generator bo odpadel do leta 1970, ko bomo prešli na elektro naprave v celoti.

Vsi plinovodi in acetilenski vodi predstavljajo stalno nevarnost za obrate, skozi katere so speljani, predvsem, če niso pravilno vzdrževani in nadzirani.

Problem bo odpadel, ko bo generator odstranjen s plinskimi vodi.

V glavnem so bili dosedaj vsi vodi redno in pravilno vzdrževani in nadzorovani, kar daje zagotovilo za varnost zaposlenih in obrata.

Acetilenska naprava je nova in je lokacijsko toliko oddaljena od obratov, da ne predstavlja nevarnosti za obrat, kot je bil primer, dokler je bila v bližini generatorja. Sama naprava je v glavnem v redu, z manjšimi hibami.

Sanitarni prostori so neprimerni — v glavnem jih sploh ni. Problem bo rešen vzporedno z izgraditvijo novih centralnih sanitarij.

VZDRŽEVALNI OBRATI

Vzdrževalni obrati se razlikujejo od ostalih obratov po tem, da imajo delovna mesta po vseh obratih in se nevarnosti za zaposlene menjajo. S primerno vzgojo in poznavanjem nevarnosti v obratih bomo odpravili večjo možnost za nepredvidene napake v zvezi z delom, ki bi lahko ogrožale zaposlene in obrate.

Sanitarni prostori in pogoji za normalno in varno delo bodo urejeni do konca leta 1969.

LAKIRNICE

Na splošno je ugotovljeno, da je delo v lakirnici zelo nevarno in predstavlja stalno možnost za eksplozije.

V tovarni imamo več lakirnic, v katerih so ventilacijske in ekshaustorske naprave nepravilno skonstruirane, zaradi česar se nabirajo nedovoljene koncentracije eksplozivne zmesi, ki ob vsaki najmanjši iskri ali trenju lahko povzročijo eksplozijo in požar.

Da bi odpravili te nevarnosti, bo potrebno do konca leta 1968 preurediti celotni ventilacijski sistem v vseh lakirnicah.

Sanitarni prostori so za lakirnice nujno potrebni, ker se ljudje pri tem delu močno zamažejo. Problem sanitarij bo rešen vzporedno z izgradnjo novih.

Nižji stroški in boljša kvaliteta z direktnim emajliranjem

Direktno emajliranje jekla, torej žganje enega samega emajlnega sloja na obdelovane, namesto običajnega, dvoslojnega emajliranja s temeljnim in krovnim emajlom, že desetletja zaposluje emajlirnice v sodelovanju z jeklarsko industrijo, saj gre pri tem za postopek, ki nudi marsikatero prednost tako v tehničnem, kakor tudi v gospodarskem pogledu.

Prizadevanja za to novo emajlirsko tehniko so stopila v oddoljni stadij, ko so konec prejšnjega desetletja uspeli v ZDA razviti razogljčeno specialno jeklo, ki je omogočilo potrebno dobro sprijemanje direktno (enoslojno) nanesenega emajla z visoko odpornostjo na sunke in udarce.

Medtem so uspeli izdelati takšna jekla tudi v nekaterih evropskih tovarnah.

V Nemčiji so nedavno samostojno razvili nov emajlirski postopek, ki omogoča preprosto emajliranje običajnega ogljikovega jekla. To tehniko sta obdelali skupno eden velikih proizvajalcev emajlnih frit in eno od vodilnih podjetij za gospodinjske naprave. Izumitelj je ing. Evelbauer, lastnik patenta pa proizvajalec emajla. Pri tem postopku predstavlja kemično izveden reakcijski sloj in kovinska nikljeva prevleka enako učinkovito nadomestilo kakor temeljni emajl, ki omogoča pri dvoslojнем emajliranju povezavo med jeklenim telesom in krovnim emajlom ter zagotavlja potrebno sprijemanje.

Tudi pri uporabi razogljčenegega jekla je potrebna posebna predobdelava pločevine pred emajliranjem, pri kateri najprej odvzamejo določeno količino železa iz površine, nato pa jo ponikljajo. Obe metodi omogočata bistveno tanjšje emajlne sloje in dajeja materialu večjo elastičnost in odpornost na sunke in udarce. S tem se je torej uresničila ena od davnih želj emajlircev.

Vzporedno z najnovejšimi dosežki na področju jeklarstva so se razvijale stalne izboljšave emajlnih frit. Neka ameriška anketa je pokazala, da se danes v večji ali manjši meri, polovica anketiranih ameriških podjetij gospodinjskih naprav poslužuje direktnega emajliranja. Po cenitvah porabijo v te namene preko 15 % v ZDA izdelane emajlirske pločevine. V Evropi emajlirajo direktno predvsem ploščate dele peči, štedilnikov, hladilnikov, pralnih strojev in ostalih elektrotehniških velikih naprav. Toda tudi pri emajliranju tako imenovanih »votlih predmetov« torej loncev, kozic in ostale posode se

je izkazala načelna uporabnost direktnega postopka. V nemški emajlirski industriji se ga že poslužujejo.

Kako zelo zaposluje strokovni svet problem direktnega emajliranja, izhaja iz referatov, ki se v zadnjem času vse pogostejše javljajo na velikih mednarodnih konferencah, kakor 2. luksemburški jeklarski kongres in letna skupščina evropske zveze industrije ogrevanja (Comité Européen des Fabricants d'Appareils de Chauffage et de Cuisines Domestiques — CEFACD) na Dunaju. V predavanjih na teh prireditvah so nakazali sledeče:

Zaradi boljšega izkoriščanja kapacitet peči se lahko bistveno poveča proizvodnja. Ker odpade temeljni emajl, torej z enim žganjem manj, je potrebna pot skozi emajlirski trak in skozi žgalne peči. To nakazuje perspektivo podvojitve proizvodne zmogljivosti po traku. Temu cilju stoji še danes nasproti iz-

— Ti podatki izhajajo iz ameriških virov, vendar utegnejo s popravki veljati tudi za evropske razmere.

Znižajo pa se v vsakem primeru stroški zaradi občutnega zmanjšanja izmečka. Amerikanci poudarjajo posebno to okolnost. Eden od velikih ameriških proizvajalcev gospodinjskih naprav poroča npr. o 25 % zmanjšanju izmečka pri montaži, odkar so prešli na enoslojno emajliranje. V nekem drugem podjetju navajajo tudi 30 do 40 % nižji izmeček. Pri emajliranju napisnih tablic je znašalo zmanjšanje celo 50 %. V povprečju znaša znižanje izmečka pri montaži okoli 20 %.

Pomembno je izboljšanje kvalitete za potrošnika, ki se nanaša na sledeče:

— povečana odpornost proti sunkom in udarcem in s tem zmanjšanje škode pri transportu, montaži in uporabi emajliranih predmetov;

— zvišanje odpornosti proti temperaturnim spremembam;

— povečanje dekorativnega učinka na bolj gladkih in bolj sijajnih površinah.

V direktnem postopku emajliranja je osvojena že obsežna barvna skala. Ni pa še posebej izvesti neoporečno rdeče enoslojno emajliranje.

Če se praktikuje v emajlirski tehniki danes še zoperstavlja nekatere težave, npr. bolj zamotana preobdelava pločevine, kakor pri običajnem dvoslojнем emajliranju, nadalje povečanje stroškov z dodatnimi napravami za nikljevo kopel, kakor tudi s spremembo redosleda kopeli in taktov, je vendar pričakovati, da se bo na osnovi prikazanih prednosti ta postopek vedno bolj uveljavljal v emajlirski industriji.

K. J.

guba časa zaradi predobdelave kovine. Zaenkrat gredo prizadevanja v smeri skrajšanja lužilnega časa.

Nadalje je občutno zmanjšana nevarnost deformiranja pri obojestranskem emajliranju. Ta prednost je posebno pomembna pri izdelavi sestavnih elementov za emajlirane naprave, kjer so pri montaži dopustne male tolerance.

V gospodarskem pogledu se priporoča uporaba novega postopka iz sledečih razlogov:

— Razen že omenjenega prihranka pri žganju se občutno zmanjša tudi potrebna delovna sila. Direktno emajliranje lahko prinese 17 % prihranek na kadrih in 6 % zmanjšanje delovnega časa. Izdatki za plače se zmanjšajo za 10 %.

DINAR

Nekoč je pri nas nekdo rekel, da inženirji kar papirje prekladajo. Ni naš namen soditi o upravičenosti te trditve, vsekakor pa drži, da si ubogi ljudje ne morejo pomagati, če je pred njimi vedno znova — tudi večkrat dnevno spet in spet gora papirja, ki ga je potrebno vsaj preleteti, če ne pozorno prebrati. (Bolje je pozorno prebrati, da se ne bi ponovil tisti primer, ko sta kar dva inženirja podpisala dopis za drugi sektor v katerem se je vrnila povsem navadna napaka pri seštevanju, ki pa so jo potem — ne bodi len — našli v tem drugem sektorju, ki je dopis prejel

kot naslovnik in se seveda nekaj pikrih otresli).

No pa smo tam. Papirja preveč, da bi lahko pošte-no prebral, s tem pa je že tudi na dlani, da je pol nekoristnega. Pa nam je spet ušel dinar... ček. Kot pri tistih kilogramskih kupih razmnoženih sklepov, ki jih je polna vsaka miza in kot v tovarni, berejo jih pa le tisti, ki jih sklepi »najdejo«. Kaj smo pozabili, da se moramo boriti s produktivnostjo, kvaliteto, konkurenčnostjo, da se gremo takšno papirnatno vojno?

Eva Orač

Integracija v Luksemburgu

V Luksemburgu sta se integrirali jeklarski družbi AR-BET in HADIR. V poslovnem letu 1966 so v družbi izdelali 3.460.000 ton surovega jekla, s pripojitvijo družbe Hadir pa se bodo proizvodne kapacitete povečale na 5 milijonov ton.

Boste tudi vi preživel dopust na Češkem?

Pred kratkim sta predstavni-ka naše sindikalne organizacije obiskala češka podjetja SFINX iz Frydlanta in Vitkovické Stavby iz Ostrave in sklenila dogovor o izmenjavi letovanja naših delavcev na Češkem ter čeških pri nas v Crikvenici. Letošnja izmenjava bo v treh izmenah in sicer prva od 4. do 12. junija, druga od 15. do 22. junija in tretja od 26. avgusta do 4. septembra. V vsaki izmeni bo lahko 40 ljudi, ki bodo letovali v rekreacijskem centru Ondraž nad Ostravicami.

razgled na dolino pod njim. So-be v domu so sodobno opremljene, imajo toplo in mrzlo vo-do, zvočnik, omaro, mizico in fotelje, tako da je udobje res zagotovljeno. V pritličju je je-dilnica, klubska soba s televizor-jem in družabnimi igrami ter kopalnicami. Okrog doma so urejene cvetlične grede, gugal-nice, kegljišče ter v neposredni bližini plavalni bazen. Tistim, ki imajo radi sprehode v nara-vo, pa je na voljo sprehod ali izlet na več razglednih točk kot 1300 m visok vrh Beskidov, Lisa

Brno — glavno mesto Slovaške

Vse družbeno-politične orga-nizacije podjetja so se dogovo-rile, da bodo v prvo izmeno dale svoje člane brezplačno. Ta-ko je torej prva izmena v celoti zasedena. Kljub temu želimo člane kolektiva seznaniti, da so med nami tudi takšni, ki odkla-njajo celo brezplačno letovanje in si s tem sami tudi v bodoče onemogočajo udeležbo na takšnih letovanjih, ki bodo vsek-a kor tudi v naslednjih letih.

Priložnosti za 8-dnevno spo-znavanje tujih ljudi in krajev za 26.000 S-din pač ne bi smel nihče zamuditi. Vsak udelež-e-nec letošnjega letovanja na Češkem mora vplačati še 15.000 S-din, za katere pa bo dobil na Češkem v isti vrednosti češke krone. Razen tega pa lahko vsak dvigne na pošni list še svo-jo devizno vsoto. S tem omo-gočamo tudi češkim gostom ne-kaj najnujnejših finančnih sred-stev za čas njihovega letovanja pri nas. Stroške potovanja v celoti nosita češki podjetji, ta-ko da naše delavce stane samo penzion.

Rekreacijski center »Ondraž« je na slikovitem, sončnem po-bočju Beskidov, od koder je lep

gora in drugi. Vsaka izmena bo imela 2 brezplačna izleta v zna-menite kraje kot je npr. Got-valdovo itd.

Brez dvoma se bodo vsi, ki se bodo odločili preživeti 8 dni dopusta na Češkem, vrnili do-mov polni novih srečanj in do-živetij, ki jim bodo ostali še dolgo v prijetnem spominu.

B. F.

Preddopustniški ...

TAKO, PRED SKOKOM V VODO-PRVO GENERALKA!

FRANCI: KDAJ BO PRIŠLA URA POČITNICE?
MIKA: A ???

RAZGLEDNICE MESECA

Glasovali smo z referendumom ...

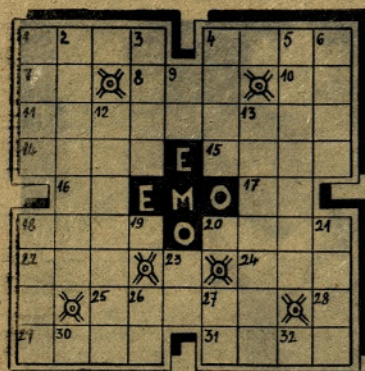

... za priključitev inštituta tovarniškega

Letos smo se na beograjskem sejmu tehnike s paviljonom še posebno izkazali ...

Náša križanka

VODORAVNO: 1. otrok, 4. srbsko moško ime, 7. uradna kratica združenih narodov, 8. iskrajšano moško ime, 10. vzdih, 11. poročstvo, 14. ime norveškega kralja, 15. obet, 16. vse v redu, 17. latinski veznik, 18. levi pritok Bosne, brez »a«, 19. osemnajsta črka, 20. ozek pas, 22. trije soglasniki, ženska oseba iz grške mitologije, žena kralja Atamanta, 25. kemična prvina, 28. avtomobilska oznaka japonske, 29. ime italijanske pevke zabavne glasbe (Pavone), 31. žensko ime.

NAVPIČNO: 1. beograjska ilustrirana revija, 2. ena od treh parol francosko buržoazne revolucije, 3. polet, 4. tuje moško ime, 5. ime novejšega slovenskega pesnika (Kovič), 6. dragi kamen, 9. števniki, 12. igra z žogo, 13. antična država na področju južno od Kavkaza, 18. tudarec, 21. ladijska kabina, 23. reka v Sibiriji, 26. staroegiptovski bog sonca, 27. veznik, 30. avtomobilska oznaka Italije, 32. avtomobilska oznaka Nemčije.

Oglasi

Ugodno prodam zemljišče (gozd — travnik), površine 1 ha — primerno za zazidavo v Liscu — (Anski vrh). Informacije po telefonu interno 264.

Za 8 ur dnevno iščem varstvo za otroka. Plačam dobro. Pojasnilo na tel. št. 240.

PRODAM štedilnik »Gorenje« Velenje — levi, dobro ohranjen, rabljen 1 leto. Cena 20.000 starih din.

Vilma Šteklíč
Stanovanjska enota
EMO Celje

Preklic

Podpisani Božiček Jožef, preklicujem in obžalujem, kar sem govoril o Jožetu Tiefengraberju — vratarju in Danici Kovač, ker ni bilo resnično in sem jim s tem škodoval na ugledu.

GLOBUS

Spanija je v zadnjih letih razvila močno industrijo težkih vozil in traktorjev ter bo v prihodnjem letu dosegla nivo letne proizvodnje 100 tisoč vozil. Te kapacitete močno pritiskajo na zniževanje cen na notranjem trgu. Spanija bo v prihodnjih mesecih dobavila egiptovski družbi za notranji transport kar 10 tisoč težkih vozil, velike količine avtobusov in traktorjev pa tudi Kubi.

Predmet emajlirane posode v zunanjetrgovinski menjavi ZR Nemčije znova raste. Skupni izvoz zahodnonemških proizvajalcev emajlirane posode je v letu 1966 dosegel vrednost 7,2 milijona DM ali 7% celotne prodaje, ki je znašala v tem letu pri stabilizirani količinski proizvodnji 100 milijonov DM. Izgubo prekomorskih tržišč v 60 letih skuša ta industrijska panoga postopoma nadomestiti v preteklih in bodočih letih s povečanjem izvoza kvalitete emajlirane posode v države EGS in EFTA. Ivoz leta 1966 je bil v primerjavi z izvozom leta 1965 večji kar za 21%. Tudi uvoz emajlirane posode v to državo hitro raste. Medtem ko je bil uvoz tuje emajlirane posode v letu 1963 še nepomemben, je znašal leta 1964 3,3 milijone DM, leta 1965 pa že 5,7 milijonov DM. Pri tem gre predvsem za uvoz iz vzhodno-evropskih držav ter Spanije v nižjih kva-

tetah, ob sorazmerno nizkih cenah enostavne posode po, katerih potrošniki v sedanjem času zmanjšanja kupne pomoči še posebej povprašujejo.

V proizvodnji vseh vrst kovinske posode ima v ZR Nemčiji emajlirana posoda delež 58 odstotkov, aluminjska posoda 27 odstotkov ter nerjaveča posoda 15 odstotkov. Vrednost uvoza emajlirane posode v to državo je znašala 3,9 milijona DM v letu 1965. V celokupni potrošnji predstavlja to 10 odstotkov.

Opremljenost gospodinjstev z gospodinjskimi predmeti trajne rabe v NDR hitro raste. V tej državi je bilo od 100 gospodinjstev leta 1966 opremljenih s televizorji že 53 gospodinjstev, s hladilniki 31 gospodinjstev, s stroji za pranje perila pa 32 gospodinjstev.

V Franciji so leta 1965 potrošniki kupili 416 tisoč sobnih oljnih peči, 122 tisoč sobnih peči na premog, 231 tisoč plinskih radiatorjev ter 700 tisoč električnih radiatorjev.

Ti podatki francoskega združenja kažejo prednost električnih radiatorjev pri ogrevanju individualnih stanovanjskih prostorov. Na področju kuhanja v gospodinjstvih zavzemajo vodilno mesto plinski štedilniki, ki so jih v tem letu prodali v Franciji kar 807 tisoč napram 117 tisoč električnih štedilnikov, 158 tisoč oljnih peči in 178 tisoč štedilnikov na trda goriva. Podatki tega združenja govorijo, da je prodaja strojev za pranje perila v tem letu dosegla 750 tisoč komadov, stroji za pomivanje posode pa komaj 7 tisoč komadov. Letošnji pariški sejem gospodinjstevskih predmetov, ki je bil v marcu 1967, pa je nasprotno pokazal velik interes potrošnikov za nakup strojev za pomivanje posode, ki predstavlja na francoskem tržišču določeno novost. Pri tem dosegajo največjo prodajo zahodnonemški in italijanski modeli, vendar se vključujejo v prodajo že tudi izdelki francoskih firm Frimatic, Frigearia in Peugeot Freres. Zlasti poslednje imenovano podjetje dosega v preteklih mesecih velike uspehe v prodaji svojega cenenejšega modela, ki ga je francosko tržišče z veseljem sprejelo. Cene tem strojem so v močnem padu.

NOVE KNJIGE

Za emajliranje primerno konstruiranje v jekleni pločevini (Emailliergerechtes Konstruieren in Stahlblech). Format beležke: DIN A4, 35 strani, 28 slik in številne skice.

Broširano. Cena: 1 — DM.

Uvodno poglavje »Emajl kot prevleka jekla«, obravnava po rokopisu dr. ing. H. Kyrija iz Leverkusena pojem emajla, lastnosti tega sredstva za površinsko zaščito, tehniko izdelave in uporabljivosti, število in redosled emajlnih plasti, njihovo debelino in uporabna področja.

Drugo poglavje po manuskriptu glavnega inženirja Ph. Heilanda iz Bremena, se ukvarja z zahtevami do jekla kot nosilca emajla in prikazuje vpliv ogljika in strukture jeklene pločevine na emajliranje, kakor tudi zato primerne kakovosti jeklene pločevine v posameznih skupinah po debelini. Opisana je tudi proizvodnja razogljčene jeklene pločevine za direktno emajliranje.

V tretjem poglavju »konstrukcijski detajli za emajliranje primerno konstruiranje jeklene pločevine«, zajema prof. dr. ing. G. Oehler, Düsseldorf, načela konstrukcijskih zasnov za jekleno pločevino, namenjene za emajliranje, da bi se odvrnile pomanjkljivosti na teh delih in primerno pristopili k oblikovanju pred emajliranjem. Na primerih iz prakse daje konstruktorju pobude za optimalne osnutke delov, ki so namenjeni za emajliranje.

J. K.

Kadrovske vesti

Novi člani kolektiva:

BOŠNAK Janko — strojno ključavničarstvo, FELDIN Franc — emajlirnica, BRECKO Jože — surovinski oddelek, PUSNIK Vladimir — emajlirnica, KMECL Leopold — zidarji, JELOVŠEK Franc — surovinski oddelek, KOSTOMAJ Silvo — surovinski oddelek, SLATINEK Marjeta — splošna služba, TROBIŠ Cvetka — emajlirnica. V naši sredi vam želimo obilo uspehov.

Izstopila sta:

KUKEC Mirko iz emajlirnice — sporazumno in DREU Jože iz skladišča — sporazumno.

Emajlres

Časnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk vsak drugi četrtek v nakladi 4.200 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Eva Orač, dr. Franc Zupančič, Emil Jejčič, Peter Videnšek, Jože Zidanšek, Mirko Breznik in Vili Korošec. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 240. Tisk in klišej GP »Celjski tisk« Celje